

# VIEŅYBĖ

Lithuanian National Weekly

XLIH METAL, 34 Nr.

BROOKLYN, NEW YORK

PENKTADIENIS, 1949 M.

RUGPIŪCIO - AUGUST 26 D.

KAINA 10 CENTŲ

## Zabar

Kada budelis pyksta  
Svento Petro kaulai  
Žiūriu ir stebiuosi  
Literatūros žurnalas

### JUOZAS TYSLIAVA

Kai kas mano, kad dabartinis Stalino ir Tito kivrėdas gali būti antruoju Sarajevo šūviu...

Kaip žinoma, Stalinas buvo užslundęs maršala Tito Kominfo žurnale.

Bet kadangi tie šūnys nekanda (tik loja), tai didysis Maskvos chanas, matyt, netenka kantrybės.

Ir štai, šiomis dienomis, Sovietų Sąjunga įteikė Jugoslavijai notą, kurios turinys mums primena aną liūdną 1940 metų pavasarį Lietuvoje... Taip Hitleris pradėjo karą su Lenkija.

Taip Stalinas užpuolė Suomiją.

Ir t. t.

Kada velnias savo vaikus kumščiomis daužo? —

Sovietų notoje, įteiktoje penktą valandą ryte Jugoslavijos užsienio reikalų ministerijos rūmų sargai, tarp kita ko, sakoma:

„Nėra kalbos apie demokratiją, kada Gestapo valdymo metodai naudojami visoje Jugoslavijoje, kada žodžio laisvė pasmaugta, kada žmoniškumo teisės sutryptos, kada Jugoslavijos kalėjimai prigristi socializmo šalininkų, kada jugoslavų komunistų partija paversta politinės policijos frankij...“

Zodžiu, mokytojas pyksta, kad mokinius jį pralenkė.

Vatikano archeologai mano, kad jėms pasisekė rasti švento Petro palaikus, kadaise paslėptus po to paties vardo bazilikos didžiuoju altorium, Romoje.

Tai labai įdomu.

Bet kas atpažins tuos kaulus?

Tiesa, nekatalikai tvirtina, kad švento Petro visai nebuvo, o jeigu buvo, tai jis niekad nėra buvęs Romoje...

Berods, ta patį būtų galima pasakyti ir apie Kristų. „Bet žmogus, kuris išmislijo Kristų, yra Kristus“, — kartą pasakė velionis Herbačiauskas.

Zmogaus akis, deja, netoli mato amžių ūkanose.

Praskrendančio paukščio sparnu andai paleičiau Bridgportą, New Haveną, Waterbury, Naugatucką ir Ansoniją.

Ten būdamas, turėjau progos pasikalbėti su Skikais, Sa-plegais, Baranauskais, Tamošūnais, Tamuliais, Matusevičiais, Tolliais, Marčulioniais, Stanišausku, Tarallais, Colniais, Vilkais, Šaknačiais, Bujanais, Danausku, Čepulinskais, Vilktraktais, Valentais, Radzevičiais, Vyšniauskais, Valvadais, Barščiais ir kitais mūsų laikraščio draugais Connecticut valstybėje.

Tai buvo įdomi ir visais atžvilgiais naudinga kelionė.

Beje, padarėme planus dėl kitų metų pikniko Vienybės nauda.

Šiuos žodžius rašau girioje, stebėdamas nepaprastą karą, kuris čia vyksta tarp dviejų skirtingų veislių skruzdžių — juodųjų ir rudųjų.

Žiūriu ir stebiuosi, kaip šitie maži kareivėliai be triukšmo, pagal nematomą ir negirdimą komandą, kausiasi.

Aiški ai matyti, kad abiejų armijų vadai savo kareivius veda į pergale arba mirtį.

Aš einu toliau, nesulaukęs šio kelto karo galo. Bet, gri-

## Komunistų sąmokslas Suomijoje



Suomijos ministeris pirmininkas K. A. Fagerholm skubiai nutraukė atostogas, kad pats asmeniškai galėtų rūpintis sustabdyti krašte komunistų sukeltuosius neramumus.

Jau prieš keletą dienų atėjo neramios žinios iš Suomijos. Ministeris pirmininkas K. Fagerholm turėjo pertraukti savo atostogas, nes buvo skubiai iškviestas į sostinę. Šiuo metu kaip tik yra pavojus, kad gali prasidėti visuotinis streikas, kurį sukurstyti stengiasi komunistų rankose esančios profesinės sąjungos.

Streikal prasidėjo nuo medžio gamybos įmonių. Dabartiniu metu jau visiškai sulauktytas nukirstų medžių plukdymas. Maisto srities dešimt tūkstančių darbininkų ruošiasi šiomis dienomis pradėti streiką. Statybos 26,000 darbininkų pareikalavo 30 nuosimamų algos priedo ir taip pat pasiruosė streikuoti. Transporto 7,000 darbininkų seka kitų pėdomis. Laukiama, kad medžio apdirbimo 40,000 darbininkų taip pat prisidės prie streikuojančių. Tuo būdu padėtis krašte pasidarė labai rimta.

Suomijos įjungimas į Sovietų Sąjungą pradėtas ypatin-gu būdu. Komunistų puolimas prieš socialdemokratų vyriausybę Suomijoje prasidėjo nuo visuotinio streiko. Vyriausybė nutarė visomis galimomis pried-

monėmis priešintis. Į šiaurę, kur miškų darbininkai šį streiką pradėjo, vyriausybė pasiun-tė kariuomenę. Vyriausybė visur, kur tik prasideda sabotažo aktai, siunčia kariuome-

nę ir stengiasi nuslopinti neramumus.

Kemėje suimti keli komunistų vadovai. Įvyko jau keletas streikuojančių susidūrimų su policija ir kariuomene. Yra užmuštų ir sužeistų. Suimtas streiko organizatorius D. Heikkilae, kuris vadovavo 100,000 miško ir uosto darbininkų.

Neatsižvelgiami ir vyriausybės areštus, streiko vadai pareiškė, kad jų tikslas Suomiją įjungti į Sovietų Sąjungą. Nors Kemėje paskelbtas karas, bet streiko vadai paskelbė naują rinklavą streiko išplėtimui ir palaikymui.

Ministeris pirmininkas Fagerholm konferavo su prezidentu Paasikivi dėl tolimesnių priemonių prieš streikuojančius. Maskvos vyriausybė tyli, bet Maskvos spauda, kaip pavyzdžiui, Pravda, labai plačiai apie šį streiką rašo, nurodydama, jog „Suomijos darbininkai 100 nuosimamų remia streikuojančius“.

Suomijos šiaurėje kariuomenės daliniai, vadovaujami generolo Aarne Blicke, stengiasi atstatyti tvarką. Kadangi streikuojantieji pradėjo šaudyti į kareivius, tai išleistas įsakymas atiduoti turimus ginklus. Į šiaurinę Suomijos dalį susirinko daug komunistų vadų iš pietinių miestų. Šis streikas buvo ruošiamas, kaip praneša vidaus reikalų ministerija, jau keletą mėnesių. Buvo daromi slapti susirinkimai ir buvo komunistinių agitatorių ruošiami perversmo centrai. Komunistai jau nebeslėpia, kad jų tikslas palmti valdžią ir savo rankas.

### Maskva žada likviduoti Tito

Tito atsako Sovietams tokio pat tonu, kaip ir jį buvo kreipę. Kompartijos organas Pravda pareiškia, kad Albanijoje sunaikinti Jugoslavijos agentai ir, kad tas pats likimas laukia ir paties Tito.

Jugoslavijos vyriausybė atsakė ir nepaprastai šurkščiai ir diplomatiname pasaulyje nesutinkamo žiaurumo Sovietų Sąjungos notą. Tito kaltina sovietus, kad jie plačiai suorganizavę Jugoslavijoje savo šnipų tinklą. Taip pat priimamas Sovietų Sąjungai Jugoslavijos išdavimas jos ginčė su Austrija.

JAV iš Kinijos atšaukė net 80 konsularinių tarnautojų.

## JAV PASKOLA JUGOSLAVIJAI

Tikslu sustiprinti, maršalo Tito padėti, JAV vyriausybė leido jam pirkti Pittsburghe istisą pilno gamybos įmonės įrengimą už 3,000,000 dolerių.

Prekybos departamentas visai apie tai paskelbė. Šis sprendimas padarytas po keleto mėnesių ginčų prekybos departamento su apsaugos departamentu. Apsaugos sekretorius Johnson tam priešinosi saugumo sumetimais ir nurodinėjo, kad Jugoslavija, nors nutraukė ryšius su Kominformu, bet pasiliko komunistinė ir, kad nelogiška remti šalį, kurios užsienio politika yra konflikte su JAV politika. Valstybės sekretorius Achesonas įrodinėjo, kad tenka kai kada rizikuoti, jei nori tam tikro tikslo pasiekti.

Iš kitų šaltinių patirta, kad Jugoslavijai numatyta suteikti ir tolimesnes paskolas. Finansinė delegacija dabar vlei-ši Belgrade ir tariasi su Tito vyriausybe.

Jugoslavijoje gyvena apie milijonas musulmonų. Jie gavo iš Muzulmonų Vyriausios Tarybos paraginimą remti Tito vyriausybę.

## LIETUVA BUS ATSTOVAUJAMA JUNGT. EUROPOS VALSTYBĖSE

Winstonas Churchillis, praėjusią savaitę, kalbėdamas Strasburge, churchilliskai pramąstydamas artimiausią ateitį, pareikalavo, kad 10-ties Sovietų užgrobtų valstybių atstovai, kad ir neoficialiai, būtų įsileisti į Europos Tarybą. „Milijonai širdžių abipus geležinės uždangos yra kartų su mumis, — pareiškė Churchillis — ir šių atstovų įsileidimas būtų simbolis, įrodą mūsų intenciją, jog vieną dieną ši Taryba reprezentuos visą Europą ar Europos vakarus nuo Čirzono linijos (kuri skyrė Baltijos valstybes ir Lenkiją nuo Sovietų Sąjungos).

„Tada tai, — iškilmingai pareiškė Churchillis, — prasidėsias taikos ir gerbiuvo amžius, kada neapčiuopiamas Europos genijus ir turiningumas vėl padarys ją pasaulio inspiacijos lopsiu“.

Šiuo metu į Europos Tarybą įeina 12 valstybių atstovai: Belgijos — 6, Danijos 4, Prancūzijos — 18, Airijos — 4, Italijos — 18, Luksemburgo — 3, Olandijos — 6, Norvegijos —



JAV Darbo sekretorius M. J. Tobin pasitarimo metu su naujai įsteigtojo biuro direktoriumi R. C. Goodwin.

## AMERIKOJE IR PASAULYJE

Fordhamo universiteto seismografas užregistravo praeito sekmadienio naktį stiprų žemės drebėjimą į pietus nuo New Yorko už 3000 mylių.

Čilės vyriausybė kariuomenės pagalba palaužė visuotinį streiką, komunistų suorganizuotą visame krašte.

Veneucelos policija gauda du Indijos turtuolio Aga Chano brangenybių vagis, kurie Prancūzijos Rivieroje jį apilpė ir, turimomis žiniomis, pasislėpė pietų Amerikoje.

Marshallio plano administratorius Hoffman ir ambasadorius W. A. Harriman Vokietijoje tyrinėja ūkinę būklę.

Gen. Mac Arthuras buvo kviečiamas į Washingtoną, bet atsakė vykti. Dabar senatorius W. Knowland vyksta į Japoniją, norėdamas vietoje pasinformuoti apie padėtį Tolumuostuose Rytuose.

Tokio policija suėmė 53 Korėjos komunistus, kurie būrė įtarti slaptai veikti viename pietų uoste.

Škotijos policija Edinburge turėjo susirėmus su komunistų demonstrantais. Demonstracija buvo suruosta ryšium su metiniu muzikos ir dramos festivaliu.

Šimtas žmonių žuvo kovoje su gaisru Prancūzijoje, ties Bordeaux. Lig šiol gaisras sunaikino 75,000 akrų geriausio miško.

Brooklyne Grice šeimos penkiolikos mėnesių kūdikis nukrito iš dešimto aukšto ir vietoje užsimušė.

Jungtinių Tautų generalinis sekretorius patiekė visuotiniams susirinkimui pasiūlymą padidinti biudžetą 825,000 dolerių.

Vatikano žiniomis, antrojo pasaulinio karo pasėkoje Europoje atsirado 13 milijonų našlaičių. Jie neteko vieno arba net abiejų tėvų.

Naujas išradimas — hello-statas pastatomas ant namų stogo, ir jis sukoncentruoja saulės šviesą, kurios pakanka 100 kambarių apšvietimui.

Vokietijos sovietų zonoje vienoje ligoninėje jaunas gydytojas sėkmingai padarė apie 400 sudėtingų operacijų. Kai jo gabumus įvertindama, administracija paskyrė jį vyriausiu chirurgu, tai pasirodė, jog jis tėra balgas pradžios mokyklą ir su medicinos mokslu visai nesuspajinęs.

Vienas Amerikos negras atėjo į banką iškelsti čekį, bet neturėjo jokių dokumentų. Tada jis išėmė savo dirbtinius dantis, ant kurių buvo parašyta jo pavardė, ir gavo pinigų.

Didž. Britanija gavo iš JAV 42,860 dol. iš bendros sumos 98,171,000 dol., paskirtų jos ūkiu atstatymui.

JAV moterys nepaprastai daug išgeria degtinės. Moterų organizacija (WCTU) nurodo, kad čia yra daugiau, kaip 800,000 moterų, nepagydomų alkoholiškai.

Seattle gyventojas M. Buckley teismas perskyrė su jos vyrų už tai, kad jis, grižęs iš kariuomenės, nieko daugiau neveikė, tik miegodavo, o jei atsidavdavo, tai tik todėl, kad atslėstų naują butelį degtinės.

Galto, Kanadoje, teisėjas, teisdamas paauglius, kurie keldavo gatvės peštynes ir neleidavo ramliems praeiviams laisvai vaikščioti miesto gatvėmis, pareiškė: Galluosi, kad teisėjas neturi ryškelių. Tai būtų praktiskiausia bausmė.

## IŠ VOKIETIJOS SKUBIAI IŠGABENAMI TREMTINIAI

Tremtinių globa užimtos humanitarinės įstaigos iš Frankfurto gavo telegramą, kad ten ruošiamasi per vieną rugsėjo mėnesį išgabenti reikordinį tremtinių skaičių.

Trisdešimt transportų atgabens net 31,000 tremtinių. Ši žinia sukėlė suprantamą susirūpinimą, ir tuojau pradėta ruošti tuos transportus priminti. Didžiausias rūpestis — tuos tremtinius apgyvendinti. Tremtinių globos įstaigos nusistatčiusios kviesti savanorius darbininkus, nes esamo personalo aiškiai nepakanka. Šis mėnuo tokioms įstaigoms, kaip NCWC, bus sunkiausias. Maža to, kad reikės daug žmonių prieplaukose ir geležinkeliu

stotyse tremtiniams padėti, bet svarbiau surasti jiems nors laikinuos butus. Kai kurios tautybės iš anksto ruošia butų ir kambarių atsargas, kad atvykę tremtiniai nepasiliktų gatvėje.

Lig šiol, kaip žinoma, vidutiniškai kas savaitę atvykda po du — tris transportus. Ir tai dažnai būdavo sunkumų su tremtinių įkurdinimu. Kai transportai atvyks kasdien, darbas žymiai pasunkės.

Paul Robeson, negras dainininkas, žinomas komunistų simpatikas, ir šiuo sykiu atstovaus Meksikos kongrese Jungtines Valstybes.

## SENATO KOMISIJA SVARSTO DP BILIŲ

Senatorius Ferguson ėmėsi darbo ištraukti tremtinių bilių iš komisijos, kur jis buvo senatorias McCarrano užmarinuos. Dar praeitą savaitę abiejų partijų senatoriai pradėjo energingą kampaniją

žęs atgal į cementinį vieškelį, galvoju:

Koks skirtumas tarp žmogaus ir šių smulkių padarėlių?

Ar reikalingas mums atskiras literatūros žurnalas Amerikoje?

I šį klausimą mėgino atsakyti keli mūsų rašytojai, susirinkę Lapienės vasarvietės medžių pavėsyje — pereitą sekmadienį.

Klausimas, deja, nebuvo teigiamai išspręstas, nes nė vienas iš jų negalėjo pasakyti, kur gauti lėšų... žurnalui leisti.

Gal todėl ir Lietuvoje ėjusių literatūros žurnalų amžius, paprastai, nebūdavo ilgas.

Kartą Ignas Šeinius pasakė:

„Literatūros kalendoriai nereikalingi, nes rašytojai gali bendradarbiauti savaitraščiuose ir dienraščiuose“.

## VILNIUJE MIRĖ BORISAS DAUGUVIETIS

Šių metų liepos 13 d. Vilniuje mirė Valstybės dramos režisierius Borisas Dauguvietis.

Tai buvo apirusios šeimos, pats žymiai surusėjęs, žmogus. Jis mokėsi pradžioje Mintaujos gimnazijoje ir Rygos politechnikume, o paskui persikėlė į Rusiją ir ten išgyveno didžiąją savo gyvenimo dalį. Jo praetis labai marga. Jis išmėgino eilę profesijų, tarp kitko, buvo jūrininku, plaukiojo prekybiniais laivais, Nižniam Novgorode (dabar Gorkio mieste), leido rusišką dienraštį. Neramaus būdo žmogus, jis blaškėsi ir niekad nebuvo pastovus. Nors jis buvo baigęs imperatoriškąją teatro mokyklą ir senajam Peterburge buvo pradėjęs neblogoj karjerą Mažajam teatre, bet kažkodėl viską metė, išsikėlė į provinciją ir ilgas metus dirbo nepastoviose klajojančiose

teatro grupėse. Revoliucija ir bolševikinis žiaurus režimas privertė jį atsimentinti senąją gimtinę — Lietuvą. Jis atvyksta į savo gimtuosius Dauguvietius, Biržų apskrityje, gauna miškų žinyboje tarnybą ir ten išgyvena ligi 1923 metų. Patys artistai pasirūpino jį atsikviesti į Kauno Valstybės teatrą, kur jis ir dirbo visą laiką iki karo pradžios Lietuvoje.

Tais laikais lietuvių scena dar maža turėjo įgudusių režisierių. Ir Dauguvietis buvo naujūgas dėl savo teatrines rutinos pažinimo ir ligametės praktikos teatre. Dauguvietis nors ir nebuvo teatro mene koks nors originalus kūrėjas ar naujų kelių ieškotojas, bet mūsų jaunam teatrui šį tą davė. Jis, meisteris greit „sulipdyti“ spektaklį, neblogai pažindamas scenos techniką, išmokė mūsų aktorius „profesionaliai“ žiūrėti į savo darbą. Dauguvietis turėjo į jaunąją mūsų aktorių kartą neabejotinos įtakos, bet toji įtaka sekė tik techninę jų darbą. Dauguvietis, tur būt, daugiau, negu kas nors kitas, yra pastatęs naujų veikalų. Jis režisavo visokio stiliaus ir įvairiausios nuotaikos veikalus, pradėdamas simbolininkais ir baigiant moderniniais autorais. Dauguvietis pastatė ir gausiausio mūsų dramaturgo — Petro Vaičiūno daugumą kūrinių. Dauguvietis yra „surežisavęs“ nemažą patriotinių lietuviškų spektaklių. Jis dirbo visokį darbą, koks, pagal to laiko aplinkybes, jam pasitaikydavo.

### Ždanovo kelias?..

Iš Stockholmo gautomis žiniomis, G. Malenkovas, Kreniiaus Politbiuro narys ir paskutiniai metais labai įtakingas Stalino patikėtinis, sunkiai susirgo širdies liga. Spauda atkreipia dėmesį į apilinkybę, kad pirmosios žinios apie Malenkovo susirgimą labai panašios... Ties žinias, kurios pasklido prieš Ždanovo mirtį.

# Amerikos Lietuvių Savaitė

## Trumpai

### CHICAGO, ILL.

Lietuvos konsulas P. Daudžrėdis rugpjūčio 8 d. Cicero Rotary klubė turėjo paskaltą apie Amerikos — Lietuvos santykius.

Lawrence Gubista, Dariaus ir Girėno posto komandierius Chicagoje, sudarė komisiją, kuri rūpinis naujai iš tremties atvykusiems lietuviams ruošti pamokas, kaip tapti JAV pilieciais.

J. Blėkaltis, neseniai iš Vokietijos atvykęs dramos aktorius ir režisierius, apsigyvenęs Chicagoje, ir toliau dirba savo darbu su "Atžalyno" scenos mėgėjų ansambliu.

Antanas Kalvaitis, buvęs Lietuvos konsulas Chicagoje, neseniai atvykęs su žmona iš tremties, apsigyveno Chicagoje.

Rašytojas Antanas Tolis už 2,000 dol. nusipirko danišką 4,200 to laivą. Šis jo laivas plaukios po Panamos vėlavą. Chicagoje A. Tolis įstėjęs ir savo agentūrą Tolls Steamship Line. Prieš tai A. Tolis turėjo stuntinių agentūrą Bend, kurią uždarė ir persimetė į didesni bižni.

Teisininkai R. Skipitis, A. Sugintas ir L. Smulkštys registruoja Chicagoje ir jos apylinkėse apsigyvenusius lietuvius teisininkus. Norima sudaryti Lietuvių Teisinių Tremtinių organizaciją. Visi asmenys, kad ir nediplomuoti, bet Lietuvoje dirbę teisini darbu, savo adresus praneša R. Skipičiui, 3759 N. Wilton Ave., Chicago 13, Il.

Aleksandras ir Emilija Lapėnai, ilgus metus Chicagoje gyvenę, atsiveikė su savo draugais ir pažįstamais, išvyko į Florida, kur jie prieš kurį laiką buvo įsigiję namą su keiliu akru sodu ir daržu. Chicagoje Lapėnais darbuose Progress baldų bendrovėje, vėliau kartu su žmona turėjo užteigus bižni, o paskutiniuoju metu prie Twin Lakes miesteilio buvo įsigiję gražų viešbutį.

Bruno Varasius, be savo atsakingo darbo Talman Federal Savings, savo laisvalaikis ne tik dirba visuomeninį darbą, bet dabar pradėjo mokytį tremtinius anglų kalbos, net visiškai neimdamas atlyginimo.

Dr. V. Jodeika ekstraordinarinio profesoriaus teisėmis pakviestas profesoriuoti į Portland Universitetą, Oregon valstybėje.

### MICHIGAN CITY, IND.

J. ir M. Mikšų namuose įvykusiame vietos lietuvių susirinkime, nutarta suorganizuoti lietuvių klubą, kuris rūpintųsi visais svarbiais lietuvių lietuvių reikalais. Pirmuoju klubo darbu pasimta pagražinti ir sutvarkyti lietuvių darželį, esantį prie International Friendship Gardens, Michigan City, Ind.

### AUKSINIS JUBILIEJUS

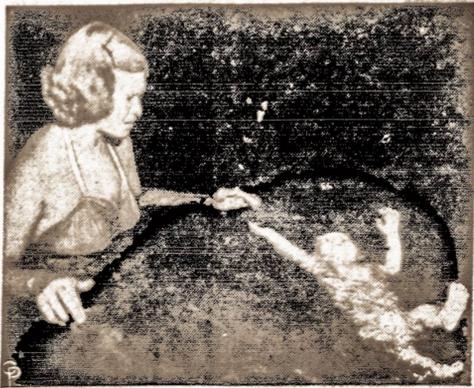
Kenosha, Wis. — Vieniybės skaitytojai Julija ir Kazys Braze (Brazevičiai) atšventė vedybinio gyvenimo 50 metų sukaktį, kuri buvo gražiai paminėta savo šeimynos narių rūpestiu.

### PITTSBON, Pa.

Juozas Maccina, SLA lėdo globėjas iš Pittsbon, Pa ir Louis Charles Kriščiūnas, iš Hanover Township, republikono sąrašų kandidatuoja į Luzerne apskrities Jury komisionierius.

Adv. F. Juškauskas kandidatuoja į Luzerne aps. kontrolieriaus vietą.

Adv. F. Juškauskas 1938 m. yra baigęs teisų mokslą Bostone ir aktyviai dalyvauja vietos politiniame gyvenime.



Ligi šiolei dar negirdėta, kad naujagimiai galėtų plaukti. Tačiau Los Angeles septynių mėnesių kūdikis Robin Leigh White puikiai plauko nugara. Nuotrauką jis, prižiūrimas plaukimo instruktorės, "atlieka rytminius pratimus".

## LIETUVIŠKAS KAMPELIS AMERIKOS ŽEMĖJ

### RASO S. NARKELIŪNAITE

Clevelandas, kurį su mieliais detroitiečiais — dr. J. Sims ir Marija Sims, ir su B. Budriūnu — auto keliu pasiekiamo, priklauso tiems miestams, kuriuose isikūrė stiprios lietuvių kolonijos. O visur, kur daug senųjų lietuvių, tenai yra ir naujai atvykusiųjų, nes tik tokiu būdu stiprėja naujoji mūsų emigracija.

### Darbas kaulų nelaužo

Tik ką išlipome iš automobilo ir, trumpą valandėlę sugaišę užkandžiaudami, staiga esame užklupti clevelandiečių. Spaudžiame vienas kitam ranką, o profesorius Ig. Malinauskas, tik ką begrižtas iš remonto darbu, priglaužia svečius prie krūtinės, neturėdamas kuo sveikintis, nes jo abi rankos suodinos. Bet kas, kad rankos suodinos. Akys juokiasi jo, kaip visuomet. Jis niekad nepraranda geros nuotikos, o darbas, kad ir fizinis ir nevisai švarus, jam garantuoja pragyvenimą šiame krašte.

Dailininkas K. Zilinskas, šiame mieste isikūręs su savo šeima, pradžia bando dažytojo darbu. "Kambarius dažyti, — sako jis, — yra kur kas sunkiau, negu piešti paveikslą, bet džiaugiuosi, kad turiu šį darbą". Tai kas, kad aštuonias valandas dirba. Namu sugrįžęs, jis randa malonų poilsį patogiam bute, kurio jaunųjų dar labiau pagilina jo paties sukurtais paveikslais papuoštos sienos. Čia jis turi sąlygas vėl paimiti dailininko teptuką į rankas ir dabar jau atsidėti menui, nes prieš tai dirbtasis darbas jam užtikrina tik pragyvenimą, nesuteikdamas dvasinio pasitenkinimo.

### Išradingieji dipukai

Prieš kurį laiką iš Paryžiaus atvykę tremtiniai Sakalai čia jau stipriau už kitus įsikibę žemės, mat, ir automobilį savo turį, juo į darbą važinėja. Pėsčiam ar tramvajumi važinėjant, užtruktų daug laiko. Juokiamės iš jo automobilio, nes jis nėra toks, kaip paprastai gatvėse sutinkama dauguma. Ir jo ūžimas iš kitų skiriasi, tačiau vis tiek su pasididžiavimu žiūrimė į šį gajų dipuką. O, kai mus pasikvietė į namus ir, aprodęs savo butą, atidaro žmonos čemodaną, tai visi išsižiojame, pilną jų gražių šalikų išvydę. Tik jau gerokai šeiminkams prasant, išdrįstame pasirinkti po vieną, gėrėdami gražiu staklių darbu. Šeiminkai pasakoja mums, kaip jie, gyvendami Paryžiuje, tuo užsidirbdavo duoną. Prancūzai tuos šalikus labai noriai pirkdavo. Dar pasigėrime ir apžiūrimė stakles, iš kurių tokie gražūs audiniai išėjo. "Tai Rastenų staklės, — sako Sakalas, — jie, išvykdami Amerikon, jas mums paliko". Rastenai rodo šelvoje savo išradimą, kuris patobulines siūlą įverti, o Sakalas supažindina su skaitikliu, kuri įtaisęs siūlą gljoms automatiškai skaitiuoti. Čia dar sykį pasitvirtina prakti-

koje, kad dipukas, kietai grumdamiis su gyvenimu, nepraranda išradingumo. Dabar gi jau galima būtų ir čia, susiradus rinką, pragyvenimui pagrindą iš to pasidaryti.

### "Dirva" ir "Dirvienė"

Rastenai, tiesa, dipukai, bet jau tikrumoje nebe dipukai. Jie čia žymiai giliau šaknis įleide. Kai Rastenienė eina gatve, tai pro šalį eidamos moterys jau ją pažįsta. "Tai "Dirvienė", — sako jos, kurių tarpe ne viena yra Dirvos skaitytoja ir artimiaus pažįsta šią moterį, laikraščio raidžių rinkėja, korektore, pagaliau redaktore, ekspeditore ir t. t. Panašiai dirba ir pats V. Rastenis, nežiūrint to, kad jis savo laikraščio galvelėje tikrai redaktoriui pasirašinėja.

Juos abu randa darbu užsivertusiu, ir net nesmaig atrodo, kad juos trukdome, negalėdami jiems kuo nors padėti. O /toj jų jiems reikia jau laikraštį išleisti. Čia aš dar sykį turiu progos susipažinti su liet. spaudos darbu Amerikoje, kur laikraštį paruošia poros ar keleto žmonių sąstatais. "Dirva" ir "Dirvienė" — abu dar gerokai išvargę. Manau sau, kad ir jie galų gale neišters, nepasikvietę talkon kurio nors iš tremties atvykusio lietuvių žurnalisto pagalbinko. Panašiai jau padarė didžiama Amerikos liet. spaudos.

### Dainos entuziastas.

Tačiau Clevelandas Vokietijos liet. stovyklose buvo žinomas ne kaip Dirvos rezidencija, bet kaip mūsų čiurlioniečių ansamblio centras. Vokietijoje gyvenama, buvau susidariusi nuomone, kad ansamblininkams kurtis čia žymiai geriau sekasi. Kukilame Rastenų bute, kurį jie draugiškai pasidalinę su čiurlionio ansamblio vadovais O. ir Alf. Mikulskiais, rūpinamasi visais šio meno kolektyvo reikalais. Ant stalo didelis albumas su čiurlioniečių veiklos nuotraukomis ir jų svečių atsiliepimais. Šimtai žymių žmonių parvažių, pasirašytų po gražiais ir širdingais pripažinimo ir padėkos žodžiais, ilgus metus bylos apie šio ansamblio išvartąją vagą tarpautinėje plotmėje už tarptautinio laisvę. Panašiais tikslais, taigi ne tik saviesiems dainuoti gražiasias ir širdingas pripažinimo ir padėkos žodžiais, ilgus metus bylos apie šio ansamblio išvartąją vagą tarpautinėje plotmėje už tarptautinio laisvę.

Ant stalo didelis albumas su čiurlioniečių veiklos nuotraukomis ir jų svečių atsiliepimais. Šimtai žymių žmonių parvažių, pasirašytų po gražiais ir širdingais pripažinimo ir padėkos žodžiais, ilgus metus bylos apie šio ansamblio išvartąją vagą tarpautinėje plotmėje už tarptautinio laisvę.

### Dvasios stiprybei

Susikūrus ansambliui, Clevelando lietuviškoji kolonija kultūrinėje veikloje ir toliau palaikytų stiprią poziciją, kokią ligi šiolei tarp kitų turėjo. Didelį įspūdį padaro man jų tautinis darželis. Tai ne koks darželis, kaip susidarytų vaizdas, tą vardą išgirdus. Čia išgirsti nepakanka. Reikia pačiam aplankyti, reikia pačiam išlipti iš didelių akmeninių laiptais, kad išvystumėt atskaites, papuoštas mūsų tautiniais simboliais, mūsų tautos žadintojų biustais. Už kelių tūkstančių mylių nuo Lietuvos būdami, Clevelando lietuviai savo darbu ir pinigais išlėngė čia daile Lietuvių, kurią jie visa širdimi myli, kad svarbesniais tautiniais momentais čia jie pasisemtų dvasinės stiprybės tolimam koval už tos tikrosios Lietuvos laisvę.

## NEATIDELIOJANT PILDYKITE DARBO IR BUTO GARANTIJAS

Jei kas neturite giminių bei pažįstamų, tai išrašykite garantiją ir nepažįstamai tremtinių šeimai. Atvykusieji tremtiniai jums galės pagelbėti, rekomenduojant savo pažįstamus.

Tremtinių gelbėjimas šiuo metu yra svarbiausias ir neatidėliojamas darbas. Prie šio darbo turime susiburti visi lietuviai, be jokių pažiūrų skirtumo. Tai yra tautinis reikalas, kurį turime bendromis visų mūsų pastangomis įvykdyti.

Vienas ketvirtis visų tremtinių pagal įstatymą jau atvežta. Dar yra 150,000 laisvų vietų, o mes šiuo metu turime tik apie 8,000 garantijų, kurių užteks kokiems 4 mėnesiams. Dar yra daug lietuvių, kurie laukia garantijų iš brolių ir sesių amerikiečių. Neapvilikime jų. Jei ne giminytės, tai tautinis ir artimo meilės ryšys mus įpareigoja ištiesti ranką skęstantiam. Nesibijokite išduoti garantijų.

## BALF'o finansinė atskaita liepos mėn.

PAJAMOS:	
Balansas 1949 m. liepos 1 d.:	\$2,924.74
Aukų gauta	13,948.00
Narių mokesčių	61.00
Namo nuoma	85.00
Gražinta važtapičiai (EOA)	438.12
Viso	17,456.86
ISMOKEJIMAI:	
Tiesioginei šalpai:	
Lietuviams Vokietijoje	\$300.00
" Danijoje	300.00
" Šveicarijoje	150.00
Išimtina pagalba Amerikoje	125.00
Imigracijos ir įkurdinimo reik.	640.06
Sandėlio išlaidos:	
Darbininkų algos	\$350.00
Daiktų pristatymas	85.46
	\$435.46
Administracijos išlaidos:	
Tarnautojų algos	\$843.66
Profesiniai patarnavimai	40.00
Telefonai ir telegramos	82.28
Spausdiniai, spaudos išlaidos ir raštinės reikmenys	99.00
Kelionių išlaidos	120.26
Namo išlaikymas	5.70
Paveikslai ir klišės	36.53
Reprezentacija	63.18
Vajus, veiklos plėtimas ir garsinimai	160.00
	\$1,450.61

Pažūrėkite į kitus, kurie jau yra išgelbėję tremtinius ir juos ant kojų pastatę. Geras darbas visada esti palaimintas. Tūkstantčiai tremtinių bus už tai dėkingi ir atlygins už Jūsų galiaisingumą.

### BALF-o Valdyba ir Imigracijos Komitetas

### BALTIMORĖS LIETUVIAI SUSELPE BALF'Ų

Baltimorės lietuviai yra suplanavę sukelti tremtinių gelbėjimo reikalams 10,000 dolerių.

BALF'o Centras jau yra gavęs iš Baltimorės BALF'o skyriaus gegužės mėn. \$2,000 ir liepos mėn. \$1,700. Tai didelė parama mūsų tremtiniams, kurie dėl įvairių priežasčių dar negali išemigruoti ir yra priversti pasilikti ir toliau vargti stovyklose. Baltimorės lietuviai visuomet nuosirdžiai atjautė lietuvių šalpos darbą. Jie energingai, sutartinai dirbami ir dosniai aukodami, pasiekė gražią rezultatų.

Viso išmokėjimų 1949 m. liepos mėn. — \$3,401.13.  
Balansas 1949 m. liepos 31 d. — \$14,055.73.

### A. S. Trečiokas BALF'o išdinininkas

### A. L. T. skyrius rengia pikniką

Sekmadienį, rugpjūčio 28 d., 1 val. popiet įvyks Amerikos Lietuvių Tarybos piknikas Linden Parke Union City — Naugatuck.

Ten išgirsime įžymių kalbėtojų. Šv. Juozo parapijos choras, ved. komp. A. J. Aleksio, atliks dainų bei tautinių šokių programą. Programoje dalyvauja ir naujai atvykę lietuviai.

Sokiams gros puikus lietuviškas orkestras. Rengimo komisijoje yra: komp. A. J. Aleksis, Jokūbas Trečiokas, Tomas Matas, dr. M. J. Colney, Stephanie Sapanas, Nell P. Meškūnas, Marcelė Andrius, Marijona Stankevičius, Magdalena Kurinauskas, Ona Smctas, Morta Zailskas, dr. Vytautas Maurutis, Mariutė Kasetaitė, Marijona Portier, Juozas Zemaitis, Vincas Urbonas, Albinas Kurkliis ir Antanas Shambaris.

Nell A. Meškūnas

### Providence Auto Supply Co.

L. J. SAVITSKY, Sav.  
Įvairūs elektros reikmenys, sporto daiktai, žaislai ir kit. metaliniai pakabukai  
201-205 W. MARKET ST.  
Tel.: 9206 Scranton, Pa.

### BILL'S CAFE

Vincas Tamulaitis, Savininkas  
ALUS, DEGTINĖ IR VYNAS  
PIRMOS ROSIĖS MAISTAS  
ir draugiškas patarnavimas  
282 E. MARKET ST.  
Tel.: 3-9891 Wilkes-Barre, Pa.

### S. BULOTA

Batai ir Vyrams Aprėdala  
NEW PHILADELPHIA, PA  
P. O. SILVER CREEK, PA

### DR. M. J. COLNEY

148 Grand Street  
WATERBURY, CONN.  
Telefonas 3-4747  
PRIEMIMO VALANDOS:  
nuo 10 val. rytu iki 8 val. vak.

### LAI DOTUVIŲ ISTAIGA

J. Markiewitz and Sons  
15 Trumball Street  
NEW HAVEN, CONN.

### A. D. A. M. S.

SERVICE STATION  
Adomas Radauskas, sav.  
Padangos, gaolinas ir aliejus  
GROSERIO KRAUTUVĖ  
808 Main St. Watertown, Conn.  
Tel.: Watertown 278

## VĒLIAUSIAI ATVYKĘ LIETUVIAI

Rugpjūčio 9 d. laivu General Howze į New Yorką atvyko šie lietuviai:

Agilnskas A. ir O., Chicago, Ill. — Antanaitienė J. ir A., West Haven, Ct. — Babrauskas K., Leicester, Mass. — Balčiūnas S. ir š., Kulpmont, Pa. — Baltrukonis P. ir M., Manchester, Ct. — Bankauskas M. ir š., Clifton Heights, Pa. — Beiga K., Brockton, Mass. — Bolmantas B. ir R., Brockton, Mass. — Botyrius A., Maspeth, N. Y. — Bridzius A. ir š., Cleveland, Oh. — Bruoziš K., Cleveland, Oh. — Dulys K. ir š., Baltimore, Md. — Endriulaitis J. ir š., Michigan City, Ind. — Galūnas K. ir š., Walden, N. Y. — Gaudušas L., Waterbury, Ct. — Gudauskas K., E. Chicago, Ind. — Ivanauskas P., Brooklyn, N. Y. — Izokaitis V. ir š., Orland Park, Ill. — Jablonski L., Phila, Pa. — Jakaitis K. ir š., Evansville, Ind. — Jakubauskas V. ir š., Norwood, Oh. — Jankauskas D. ir O., Chicago, Ill. — Janušaitis J., W. Frankfort, Ill. — Jurkevičius K. ir J., Hartford, Ct. — Kalnikas Z., Vinnoski Park, Vt. — Karalienė S., Detroit, Mich. — Karoblis K., Boston, Mass. — Kavolis V., Spotwood, N. J. — Kirklis E. ir š., Rumford Pt., Me. — Kriauciūnas V. ir V., Detroit, Mich. — Kriauciūnaitė A., Bismark, N. D. — Kreismaras L. ir J., Detroit, Mich. — Kubilius V. ir A., — Kuželis A.

ir š., Melrose Park, Ill. — Lapėninkas V. ir š., Chicago, Ill. — Lautaitytė P., Yonkers, N. Y. — Lenderskis J. ir š., Withee, Wis. — Levickaitė M., Davenport, Iowa. — Laugalienė M., Flushing, N. Y. — Listanderytė A., W. Hartford, Ct. — Liutkaitė E., Sioux City, Iowa. — Lukoševičius M., Cleveland, Oh. — Lūšis T. ir š., Waukegan, Ill. — Macellis A. ir š., Brooklyn, N. Y. — Mackevičius J. ir š., Darby, Pa. — Malėauskas S. ir R. — Calumet City, Ill. — Marcinkus E., Kearny, N. J. — Marčiulionis V. ir š., Goodman, Wis. — Markevičius B. ir š., Worcester, Mass. — Maruža P. ir A., Brooklyn, N. Y. — Martinus K., Chicago, Ill. — Maslianikas A. ir K., Clarendon Hills, Ill. — Melinis V. ir š., Minersville, Pa. — Mickus M. ir š., Chemsford, Mass. — Mikalauskas S. ir š., Midlothian, Ill. — Mikulėnas E. ir V., Chicago, Ill. — Milaševičius A. ir š., Phila, Pa. — Misiūnas K. ir š., Baltimore, Md. — Mockus P. ir š., Chicago, Ill. — Moeckus K., Remington, Ind. — Monkevičius M., Chicago, Ill. — Murinas J. ir š., Detroit, Mich. — Mykolaitis L., Brooklyn, N. Y. — Najokas D., Anaheim, Cal. — Nemickas R. ir š., E. Chicago, Ind. — Orentas L., Paxton, Mass. — Palionis V., Wolcott, Ct. — Pempė E. ir š., Lynbrook, N.

(Nukelta į 7 psl.)

**PAULONIS MOTOR COMPANY**  
A. F. Paulonis, Sav.  
Plymouth, Dodge Automobiliai, Dodge Sunkvežimiai  
Stabdžiai, alyvos filtrai, gaso pumpos, Bendix gasas ir alyva, baterijos, elektros aparatų dalys ir taisyimas  
521 - 23 E. CENTRE STREET  
SHENANDOAH, PA.  
Telefonas: 2786

**SILVER LAKE PACKING CO.**  
J. C. Kveragas, Sav.  
Viena iš didžiausių skerdyklų ir mėsos paskirstymo įmonių  
137 FRANKLIN AVENUE  
SCRANTON, PA.  
Tel.: 4-6185 - 6186

**JONAS STIRNA**  
Restoranai ir Barai  
Tai vieta, kur susitinka visi žymiausi  
Scrantonio lietuviai ir kitataučiai.  
120 W. MARKET STREET  
SCRANTON, PA.  
Telefonas: 3-9681

**WATERBURY, CONNECTICUT**  
JOE'S TIRE SHOP  
Joe Samoska, Savininkas  
241 N. MAIN STREET  
Telefonas 3-2414

**JOHN STREET PACKAGE STORE**  
Didžiausias DEGTINĖS, VYNO, ALAUS ir kitokių GERIMŲ PASIRINKIMAS  
Peter G. Vitas ir Leon Raskauskas, Sav.  
45 John Street  
Tel.: 3-6669

**RENDEVOUS RESTAURANT & GRILL**  
Ona Pakamanaitė Dapšienė ir Sūnus, savininkai  
MALONI VIETA SUSITIKIMUI  
685 No. Riverside Street  
Tel. 3-9932, 3-6564

**NEW BRITAIN, CONN.**  
Bill's Restaurant  
Vytautas Degutis, Sav.  
Įvairūs gėrimai, pirmos rūšies maistas.  
Sokiai šeštadieniais ir sekmadieniais  
810-814 Stanley Street  
Paul's Restaurant  
Paul Višniauskas, Sav.  
pirmos rūšies maistas  
Įvairiausi gėrimai,  
31 Spring Street  
JOHN B. VARKEL  
PACKAGE STORE  
Degtinė, vynas ir alus  
411 Stanley Street  
Tel.: 9-8288  
Quality Market  
VICTOR ABECUNAS, Sav.  
356 Park Street



Aviacijos korporacijos prezidentas Donald Douglas apklausinėjamas kongreso pakomisijoje. Jis pareiškė nežinas jokių politinių veiksmių, kurie būtų turėję įtakos bombonešų B-36 gamybai.

## LIETUVIAI PASAULYJE

Gen. Teodoras Daukantas, Argentinos vyriausybės kviečiamas, neseniai pasiekė Argentinos krantus. Tremtyje generolas uoliai dalyvavo lietuvių kultūriniam gyvenime, ruošdamas, jiems paskaitas apie P. Amerikos gyvenimo sąlygas ir mokydamas ispanų kalbos, lektoriaudamas pabaltiečių jūrinių mokykloje Flensburge, talkininkaudamas lietuviškajai spaudai ir dirbdamas su lietuvišiais skautais. Savo metu gen. T. Daukantas yra buvęs Lietuvos atstovas P. Amerikoje ir Lietuvos krašto apsaugos ministeris.

Detmolde veikusio lietuvių dramos teatro aktorai Marija ir Algimantas Dikiniai, užbaigę savo darbo terminą Anglijoje, po ilgų pastangų, gavo leidimą persikelti Kanadon.

Melbourne įvykusiame lietuvių skautų suvažiavime buvo aptarta Pasaulio Liet. Skautų Sąjungos Australijos rajono organizacinė schema, skautiškosios programos praplėtimas Australijoje, santykiai su vietine skautų vadovybe ir skautiškosios veiklos gairės.

Anglijoje gyvenančių lietuvių žurnalistų sąjungos skyriaus valdybą išrinkti: pirm. — K. Obolėnas, sek. — F. Neveravičius ir ižd. — S. Kuzminskas.

Prancūzijos filmų žurnalai beveik kiekviename numeryje plačiai rašo apie naują pasaulinio masto kino žvaigždę — Paryžiaus lietuvių Jokūbą Šerną. Jo tėvas yra Jokūbas Šernas, tautinį darbą dirbęs kartu su A. Smetona ir kt., vienas iš asmenų, pasirašiusių

jų Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo aktą 1918 m. vasario 16 d. Jokūbas Šernas prancūzų kino aktorijų tarpe neturi sau konkurentų. Prancūzija dar nespėjo pamiršti prieš 10 metų mirusio mūsų didžiojo poeto O. Milašiaus, o štai, horizonte jau vėl kyla nauja lietuviška žvaigždė.

Lietuvių Sąjunga Brazilijoje išlaiko dvi pradžios mokyklas. Prie vienos jų veikia Mokyklos Rėmėjų Būrelis. Abejose mokyklose dirba 3 brazilės mokytojos ir 2 lietuviai mokytojai. Pastarieji moko lietuvių kalbos. Vaikai, baigę minėtas pradžios mokyklas, turi lygias teises su vaikais, baigusiais brazilų valdines pradžios mokyklas.

Brazilijoje šiuo metu prikaityta apie 50 — 60.000 lietuvių, Argentinoje — apie 40.000 ir Urugvajuje — apie 15.000.

Kanados Montreale McGill universitete studijuoja trys lietuvaitės: K. Lukošūtė, E. Narbutaitė ir dr. Sidlauskaitė. Tame pačiame universitete profesoriauja lietuviai dr. Povilanis ir dr. Josiukas. Mokslinį darbą kitose Kanadose vietose dirba prof. Povilaitis ir dr. Senikas.

Bavarijos lengvosios atletikos pirmenybėse lietuvis tremtinys Z. Puzinauskas laimėjo šių metų Bavarijos rutulio stūmimo meistrerio titulą, pasiekęs 13,71 m.

# Pažinkime vieni kitus

VIENYBĖS ANKETA NAUJAI ATVYKUSIŲ REIKALU

### S. Ambrozevičienė

Dipukai — likimo posūniai

Anais senais laikais, kai Lietuvos sunūs ir dukros, anot daktaro Šliupo, "bado ir alkio varomi", bėgo į Ameriką, jų niekas ten nelaukė, niekas nesutiko. Blogai jiems buvo. Keleionė būdavo sunki, per sieną slapta vedavo agentai — žydečiai, kuriems nerūpėjo keliautojų patogumai, bet jų pačių nauga. Kartais tekdavo guleti baloje su daiktais kistaš para, iki pasisekdavo peržengti Rusijos sieną. Ne vienas, atvykęs į Ameriką, iš ten parašė: "Duok Dieve, zad niekam iš mūsų šeimos nereikėtų vykti į Ameriką".

Bet laikas geradaris lygina viską. Senieji emigrantai pamiršo savo kelionės sunkumus, savo pirmąsias juodo vargo dienas naujoje tėvynėje, ir darbu bei pasiryžimu pasiekė ne tik ekonominį gerbūvį, bet ir turta, ir, pamilę Ameriką, negalėjo pamiršti tik vieno: savo tikrosios tėvynės. — Lietuvos,

nes, kur taip kvapai žydi

kur margos kaip kilimas

kur skamba tylumoj

Lakštingalos daina?

Lietuva, tu tėvyne brangi.

Tu nepamainoma, vieni.

Jų širdyse neužgeso tėvynės

meilė, bet, gyvenimui verčiant,

ji buvo paglemžta, ir kiekvienas

sirgo nostalgija.

Kilo karas, ir lietuviai, kaip

ir kitos pavergtos tautos, palieka

savo namus ir tėvynę, ir bėga,

kur akys veda, gelbėdami

gyvybę.

Tokiu būdu atsirado dipukai.

Amerikos lietuviai jautriai

ir giliai atjaucia savo tautiečių

tragediją, jautia gimtojo krašto

dvelkimą, nori padėti ir gelbsti,

kaip tik gali: siunčia darbo ir buto garantijas,

apmoka išlaidas, sutinka, myli.

Ne vienas amerikonas užleidžia svečiui savo lo-

va, o pats miega ant sofos, o gal net ir ant grindų...

Bet, praslinkus tam tikram laikui,

pasirodo, kad abudu lietuviai,

amerikonas ir dipukas, viens kito nesupranta,

ir tarp jų auga kaskart didesnė praraja.

Ar gi čia kaltas nelaimingas

dipukas? Tarp senų lietuvių

emigrantų ir šių dienų emigrantų

dipukų yra didelis skirtumas: anei

vyko į Ameriką vien tik uždarbio

tikslais, tuo tarpu dipukai bėgimas į

Ameriką yra politinio pobūdžio.

Dipukai yra fiziškai atitrūkę

nuo savo tėvynės, bet

je dvasiniai dalyvauja toje žūtūtinėje kovoje, kuri iš tėvynėje pasilikusių reikalauja nesuskaitomų aukų ir rodo lietuvių tautos dvasinį stiprumą.

Gyvenimas nestovėjo vietoje. Lietuvoje jis ejo viena kryptimi, o Amerikoje — kita. Amerikos lietuvis negali suvokti savo tėvynės dvasios, kurią jis paliko kitiškai, tuo tarpu dipukas — negali per mėnesį suamerikonėti. Nuo 1940 metų, be pavojaus gyvybei, baimės, skurdo, vargo ir bado — dipukas nieko daugiau nematė, todėl nenustabu, kad, patekęs į Ameriką, jam apsisuko galva, ir jis paprašė savo globėjo nupirkti jam ką nors virš saiko. Tik nedrąsiai paprašė, o nereikalavo...

Todėl visiškai nėra pagrindo primesti dipukams tinginystę, nes Lietuva per trumpą savo dvidešimt metų laikotarpį laisvės ir nepriklausomybės nebūtų pasiekusi tokio žydejimo, jei lietuviai būtų buvę tinginiai. Tremtyje lietuviai sąžiningai dirbo Europos fabrikuose ir ūkyje ir niekur nebuvo peikiami. Teko matyti žmones su kruvinom nuo darbo pūslėm ant rankų. Tuo labiau dirbo žmonės kultūrinėje srityje, kuomet baisiose sąlygose, šalty, alky, ir neramume, parašė puikiausių veikalų.

Zinoma, jei nuvykę į Ameriką mūsų chirurgai, norėdami užsidirbti duonos kasiui, priversti yra dirbti prie liuvų pakrovimo, o chemikai ir biologai lupa virtuvė bulves naktniuose restoranuose, tai iš tokio darbo nebus niekam nei naudos, nei malonumo.

Amerikoje yra daug naudingų organizacijų. Kaip būtų gera, kad tos organizacijos padėtų dipukams surasti darbo pagal kiekvieno specialybę. Jei dipukai ir nemoka geras anglų kalbos, tai tik dėl to, kad prieš porą metų negalvojo ir nesitikėjo atsidurti Amerikoje. Negalima smerkti žmogų už tai, kad jis, kaip europietis, nežino kalbos, kuri jam buvo ligi šiol neišmokta reikalinga. Europiečiai gi nesmerkia amerikiečių už tai, kad jie nemoka europietinių kalbų.

### NAUJAS LAIKRAŠTIS TREMTYJE — LIETUVIS

Vietoje užsidariusių dviejų tremties laikraščių Minties ir Mūsų Kelio pasirodė naujas laikraštis — Lietuvis. Deja, pirmame numeryje nepažymėta, kaip dažnai šis laikraštis rodysis. Lietuvių redaguojama užsidariusių laikraščių redaktorai: Al. Laikūnas, V. Meškauskas, Ant. Musteikis ir P. Palukaitis.

Pirmojo numerio programiniame straipsnyje skaitome:

"Išsibuvusios emigracijos bangos ne tik nušlavė mūsų tremties organizacijas, išblaškė mūsų sambūrius, bet ir paplovė mižiniško, biurokratinio mūsų globos aparato IRO pamatus. Ji stovi savo išbaigtųjų išvakarėse. Tačiau IRO mums negaila. Vienaip ar kitaip ji atliks ar atliks savo uždavinį — išblaškyti po plačiąjį pasaulį Vak. Vokietijoje, Austrijoje, Italijoje ir kitur susitelkusius tremtinius, bent

### Antanas Palisaitis

Atvykęs neseniai iš tremties, pastebėjau, kad senieji Amerikos lietuviai jau mažiau mūsų atvykimu domisi. Paklausia, kas girdėti Europoje ir, tau dar nebaigus atsakinėti, jau pradeda su saviškiais kalbėti ir dažniausiai angliškai. Nežinau, kodėl jie taip daro. Ar, kad mes nesuprastume, ką jie savo tarpe kalba? Truputį nemanonu. Mat, ne visi mūsų siskiai, — tik ką perskrodė Atlanta, pakankamai gerai supranta angliškai. Šiaip aš jaučiuosi ne taip blogai ir nenorečiau skųstis. Gana mums mūsų broliai amerikiečiai padėjo. Daugiau jau nereikalaukime.

Nemanau, kad ilgai mes jausime skirtumą tarp naujai atvykusių ir seniau čia gyvenančių, nes pastebėjau man įdomų reiškinį: kai kurie naujai atvykęsiai taip susidraugauja su "senais amerikonais", kad pasidaro artimesni jiems, negu saviškiams. Jau ir man pačiam buvo progos išgirsi, kad seniau įsikūrusieji pasiskundžia saviškiais, tarytum aš būčiau jų geresnis draugas, negu tie, su kuriais jie išgyveno kaimynystėje ilgu dešimtmečius. Taip yra, ir man ši aplinkybė jau daug pasakano. Neturiu priekaištų seniesiems amerikams. Ot, mano bičiuliai, tai ne visados pataliko, kaip reikia, užsirekomenduoti. Viena inteligentiška šeima apsigyveno pas savo artimus giminės. Ir štai naujai atvykęsiai ponai savo gimnaitelį pasakoja: "Mūsų pažistamiems giminės, kai tik jie atvyko, tuojau davė šimta dolerių, nupirko po kostiumą, batų". Minėtus tremtinius priėmusi šeimininkė suprato, kad tai yra savotiškos užuominos, ir jaučiasi nesmagiai. Ji aiškina, kad ir ji, gal būt, jiems būtų ką nors pirkusi, jei matytų, kad jie būtinai yra reikalingi naujų drabužių ir avalynės. Tai aš ir patarčiau saviškiams, pirma, negu pradėsite ką nors kalbėti, truputį ką pagalvokite. Bus ir jums patiems patogiau ir jūsų giminaičiams nebus nesmagumu. O šiaip viskas gerai, ne nusiminkime ir laukime geresnių laikų.

je daugumą. Bet mes, lietuviai tremtiniai, savo uždavinio dar neatlikome. Mes vis dar paliksime tremtiniai, nors, gal būt, daugelis iš mūsų kvėpuos laisvesniu oru, gyvens geresnės materialės sąlygose. Mes liksiame tremtiniai dėl to, kad netekome Tėvynės. Ir kitur jos nerasime".

Ženevoje UNESCO posėdžiuose, kai buvo svarstomi tremtinių, o taip pat asmenų be pilietybės, reikalai. Sovietų Rusijos delegatas Kulagenkovas pareiškė, kad sovietų pilietybės principai yra kitokie, negu Vakarų Europoje. Sovietų Istatimdamyštė visai nenumato tokio atsitikimo, kad koks nors sovietų pilietis galėtų nuo savo pilietybės atsiskirti. Jei kas nors, kada nors buvo sovietų pilietis, tai juo ir pasilieka visą savo gyvenimą, ligi pat mirties.

## Runel DANDIERINAS



NEI MAN ROTELE SKINTI, NEI VAINIKELĮ PINTI

Aš leškau žalios rutos. K. Narutis, Darbininkas, VIII. 19.

Aš pasėjau žalią rūtą, Bet tos rutos, kaip nebūta: Nežaliuoja, ir gana, Lyg nebūčiau mergina.

Šimts nemato to vainiko, Jei dar groži nesunykto! Lietuvaitė aš jauna: Ltekėsiu, ir gana.

Europietiskas valkinas Man po kojų šlandien pinas. Ieško rutos jis žalios, Bet surasti nevalios.

Už lietuvio netekėsiu, Nes įtikt jam nemokėsiu. El, berneli, kvailas tu! Man geriau jau su kitu!

### PHILADELPHIA, PA.

#### GRUSH HOTEL AND BAR

ADAM GRUSH, SAV.

Kampas BROAD ir RACE STREETS

(prie Broad Street Stoties)

Tel. Rittenhouse 6-6530

#### GUS TUNAITIS

— RESTORANAS —

3701 Old York Road

#### RESTORANAS - BARAS

E. LAURUTIS, savininkas

IVAIVOS GERIMAI, GERI UŽKANDŽIAI

3400 N. 10th STREET

PHILADELPHIA, PA.

#### JOHN STARAH'S

Restaurants ir Baras

34 N. 8th Street (kamp. Filbert St.)

Philadelphia, Pa.

#### HUNTINGDON CAFE, INC.

B. Naujokas, Prez. Nell Naujokas, Sekr. Ižd.

DEGTINĖ, ALUS IR VYNAS

Geriausia valgykla apylinkėje

918 W. HUNTINGDON ST.

RAdeliife 5-9745

PHILADELPHIA, PA.

#### MALONI LIETUVIŠKA UŽEIGA

ANTHONY BALCHIUNAS, SAV.

113 SOUTH 34th STREET

Arti Pennsylvanijos Universiteto

#### MRS. ADAMS CAFE

Alice Valancienė, sav.

PUIKIOS GERIMAI IR VALGIAI

2701 W. THOMPSON ST.

PHILADELPHIA, PA.

Tel. STEVENSON 2-5625

#### PETER DAVIDONIS

VYNAI — LIKERIAI — ALUS

2327 Brown Street

Philadelphia, Pa.

### WOODLAND CAFE

B. J. TRIBULAS, Sav.

63rd STREET at WOODLAND AVENUE

Telefonai: Saratoga 9656, West 4117

### PHILADELPHIA, PA.

#### VINCO VIDGINO

MAISTO KRAUTUVĖ  
438 JEFFERSON ST.

#### ANTHONY MARTIN

RESTORANAS IR BARAS  
3759 N. 7th Street

#### WILLIAM VALAITIS

Visokerpios automobilių taisyimas  
1730-2 E. Moyamensing Avenue  
Tel. Howard 8-0396

#### FRANKFORD AV. CAFE

John Baltaduonis, sav.

1700 Frankford Avenue

#### A. MIEZIS

Alus, degtinė ir vynas  
2207 N. 2nd STREET  
Regent 9-4156 Philadelphia

#### WINIFRED'S

MOTERISKŲ DRABUZIŲ  
KRAUTUVĖ  
W. Jankauskienė, sav.  
3409 Walnut St. Philadelphia.  
EVergreen 2-3961

#### TRAUN'S CAFE

N. E. cor. 16th Street  
and Spring Garden  
Tel. LO 7-8662, LO 7-4967  
P.es. Cheltenham 2562

#### Raymond Wasikonis

RESTORANAS IR BARAS  
2826 Master Street

#### Restoranas ir Baras

EDVARDAS IR JULB  
BRESLAUSKAI, sav.  
1645 Margaret Street  
(pusė bloko nuo Frankford ave.)  
Tel. Jefferson 3-2328

### LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

#### JUOZAS KAVALIAUSKAS

Licensed Penna and New Jersey  
1601-03 So. 2nd Street Tel: DEW 5136

#### CHARLES J. ROMAN

(RAMANAUSKAS)

1113 Mt. Vernon Street Telefonas Poplar 4110

Moderniška laidojimo įstaiga: didelė graži poplyčia, erdvi salė su baru, pakeleivingiems suteikiama namų — viskas nemokamai.

Nelaimės valandą kreipkitės į mūsų įstaigą, dieną ar naktį — mes visados pasirėnę suteikti geriausią patarnavimą.



### BALIN'S FUNERAL HOME

PHILADELPHIA, 34, PA

2016 E. ALLEGHENY AVE.

Tel: GA 3-1411

Mano laidojimo įstaiga naujai, gražiai įrengta, pagal

vėliausius reikalavimus. Lūdesio valandą pr asomi kreiptis į mane — suteiksiu tinkamą patarnavimą.

FRANK A. BALIN

Laidotuvių Direktorius

W. Baranauskas, Sav.  
5345 Wyalusing Avenue  
PHILADELPHIA, PA.  
Tel.: GR 3-9995

# VIENYBĖ

An American Weekly in the Lithuanian language

Established in 1886 by J. J. Paukuts

JUOZAS TYSLIAVA, Editor and Publisher

Editorial and Business Office:

412 Bedford Ave., Brooklyn 11, N. Y. Phone EVERgreen 4-0862

Subscription Rates: USA and possessions \$4.00 per year, Canada \$4.50, elsewhere \$5.50. Advertising rates on application.

Entered as Second Class Matter October 23, 1907, at the Post Office at Brooklyn, N. Y. under the Act of March 3, 1879.

Pentadienis, 1949 m. rugpjūčio 26 d.

## VOKIETIJOS RINKIMŲ PASEKMES

Vokietijos rinkimai, kaip matyti, nepradžiugino sąjungininkų. Dešiniųjų grupių, kurių sudėtyje esama labai neaiškių elementų, laimėjimas vertė atsargiai vertinti susidariusią būklę. Ta aplinkybė, kad komunistai tuos rinkimus pralaimėjo, davė progos kai kam daryti išvadą, jog komunizmo banga Europoje esanti sulaukta. Tikrumoje tai jokia stalgmena, nes jau anksčiau ir kiti Europos kraštai, kaip Prancūzija ir Italija, buvo nuo komunizmo gerokai pasigydziusios. Be to, ir patys komunistai iš tų rinkimų nieko sau nesitikėjo.

Bet šie rinkimai parodė pavojingą vokiečių nacionalizmo atgijimą. Vokiečių krikščionys demokratai savo vado Adenauerio lūpomis pasisako nebendradarbiausiu su sovietais. Bet ar jie nuosirdžiai bendradarbiaus su sąjungininkais? Labai abejotina. Ypač, kad jie susijungia bendram darbui su vadinais "laisvaisiais demokratais", kurių tarpe esą hitlerininkų ir senų junkerių — atvirų reaktorių. Tad Londono Daily Mail ir rašo: "Vokiečių nacionalizmas nemirė, jis tebėra gyvas. Nacistų įtakos ten yra milžiniškos. Sąjungininkai privalo žiūrėti, kad vokiečiai nepasidarytų pavojingi".

Europos politikai tikėjosi vokiečius įtraukti į bendrą demokratinių tautų šeimą. Dabar jau rimtai abejojama, ar pasiseks iš vokiečių padaryti nuosirdžius bendradarbius. Iš viso ko galima spręsti, kad tuo tarpu vokiečiai nebus visiškai patikimi Europos atstatymo dalyviai. Tuo būdu pradėtas Europos sujungimo ir stiprinimo darbas nesulaukė žymesnės pasparties. Bendra Europos padėtis po šių rinkimų nepaaiškėjo, tik dar labiau susipainiojo. Anglai prisibijo vokiečių ekonominės konkurencijos pasaulio rinkose, o prancūzai įžiūri atkuntantį vokiečių militarinį agresyvumą. Ir abejai šiandien žūri ir Vokietija su nenusilepamu nepasitikėjimu.

## DARBO REIKALAI GERĖJA

Mums lietuviams ypatingai dabar rūpi darbo reikalai šioje šalyje. Pirmiausia tai liečia kiekvienų mūsų asmenis. Jei darbu pakaks, tai ir mūsų pačių būklė bus pastovesnė, mes jau nebijojome rytdienos. Tad anksčiau atkakliai spaudoje besirodanti žinios apie didėjantį nedarbą darė mums siegiantį išpuolį. Be to, dar tie, kuriems svarbu kelti nerimą, pasistengė žinias apie nedarbą nenatūraliai išpūsti. Todėl paskutiniai mėnesiai "sudarė" mums nemažą rūpesčio.

Bet štai atelina patikimos žinios iš Washingtono apie aiškų pagerėjimą darbo fronto. Savo raporte prezidentui sekretorius Tobin paskelbė, kad šių metų pabaigoje bus darbo dar vienam milijonui žmonių. Bedarbių skaičius žymiai sumažės, nes atsiras daug naujų darbų. Savo tvirtinimus sekretorius Tobin remia faktais, kad gauti nauji užsakymai prekėms, nes per paskutinius mėnesius atsargos sumažėjusios. Šiek tiek reikšmės turėsianti ir ta aplinkybė, kad rugsėjo mėn. mokiniai, kurie atostogų metu dirbtuvėse ir krautuvėse, grįš į mokyklas.

Įtakingas New Yorko biržos atstovas W. Shram taip pat tvirtina, kad reikalai gerėja. Biržoje yra žymių, kad atsiras daugiau darbo.

Vadinasi, virš mūsų galvų kybojusi nedarbo baimė atsitolina. Bet ši problema mums lietuviams turi dvejopą reikšmę. Mes, būdami patriotai, juk ne tik apie savo asmeniškus reikalus galvojame. Mes neužmirštame ir savo brolių — tremtinių, laukiančių mūsų pagalbos Europoje. Pastebėta, kad prasidėjus kalboms apie besilartinantį nedarbą, daugelis susilaikė tremtiniams siūsti naujas garantijas. "Kur aš juos padėsiu" — daugumas pagalvojo. — "Jei ir pats galio darbu netekti". Tai gi, dabar galime būti drąsesni.

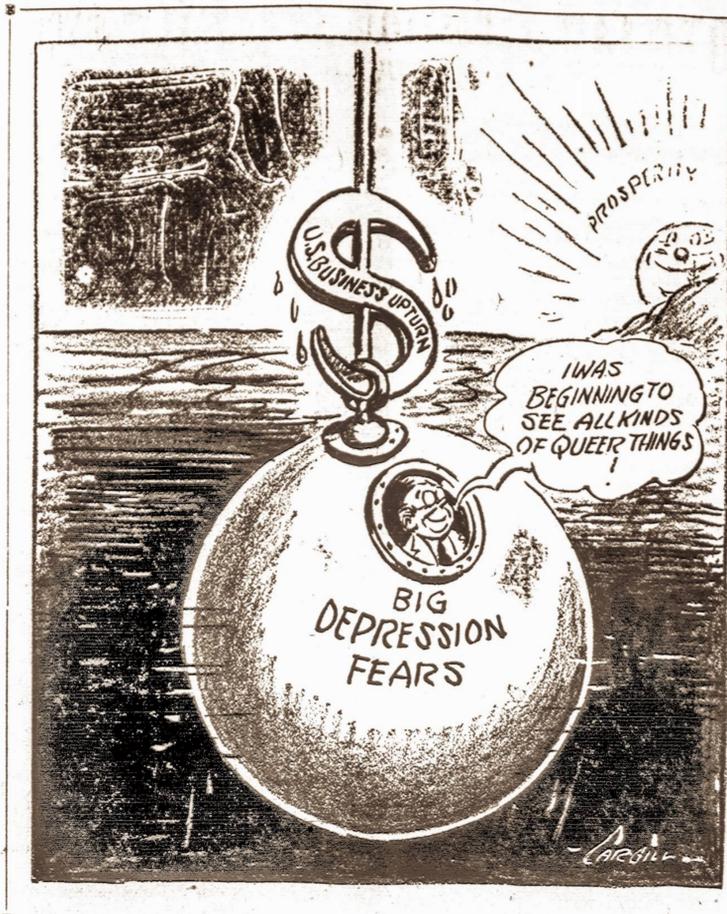
## MAŽAS SKANDALIUKAS ŠEIMOJE

Be jokio reikalo mūsų spaudoje per dažnai minimas Bimba alskiai naujus. Jei jis gali kuo pasigirti, tai tik piktu kandžiojimu kitai galvojančių žmonių. Pasirodo, jis joks bolševikuojančių vadas, nes patys eiliniai Laisvės skaitytojai priversti atitaisinėti jo neapgalvotus išsiokimus. Štai, jis parašė: "dipukai geri žmonės, padėkim jiems susirasti darbą ir butą". Po visų keikimų ir pravardžiavimų iš viso tas prisimelminimas nepasizymėjo nei pravo, nei takto.

Todėl kažin koks Kazys Darbininkas toje pat Laisvėje savo "vadą" moko: "...taip, kaip Krisluose d. Bimba paragino, man atrodo, ne vietoj". Kodėl taip yra? Kur priežastis, kad Bimba tenka jiems pasaukti prie tvarkos? Pasirodo, priežastis visai rimta, nes Kazys Darbininkas nurodo: "Aš pažįstu keletą progresyvių (suprask: bolševikuojančių) šeimų, pas kurias dipukai apsigyveno. Tos šeimos jau pasyvės, o jų argumentas — mums visi geri... Tai klausimas, kuris irgi turi rūpėti".

Visiškai teisingai mintis. Naujai atvykusieji — bolševikuojantieji peilis. Jie išsklaido totalistinę propagandą, atmerkia suklaidintiems lietuviams akis, sužadina patriotinius jausmus. Išgėsi laiką pabandę su naujai atvykusiais, suklaidintais lietuviu, jau praręgę žmogus, ir nei Bimba, nei Kazys Darbininkas prie jo jau neprieis su savo meilais. Baigta!

Menkas Bimbos nusimanymas paaiškėjo net ir eiliniams jo pasekėjams. Vadeiva nevykusiai sukluo. Užuojauta tiems, kurie Bimbos ligi šiol klausė ir laikė savo vaduku.



## DIENŲ SŪKURYJE

# Dviejų tironų suokalbio sukaktis

### Rašo Jeron. Cicėnas

Siemet rugpjūčio 23 d. suėjo lygiai 10 metų, kai du tironai, būtent, Stalinas ir Hitleris, savo fašizmus sujungė laisvajam pasauliui pavergti. Nazismo vadas jau penktį metus, kai palaidotas po Berlyno gruvėsiais, bet jo bičiulis Stalinas ir toliau siautėja pasaulyje. 1939 m. rugpjūčio 23 d. sutarties pasekmėje, kaip visi žino, kilo antrasis pasaulinis karas. JAV valstybės departamentas prieš pora metų yra išleisęs specialų, Stalino — Hitlerio suokalbį liečiančių, dokumentų rinkinį. Dokumentai visiems žinomi ir jų nekartosime. Tesutokime bent trumpam ties pačia komunizmo ir nazizmo giminyne. Kaip viena mūsų pogrindžio daina sako, viens raudonas, kaip sėtonas, antras rudas, kaip šuva. Ne be reikalo pats Hitleris, pasirašęs Maskvoje rugpjūčio 23 d. sutartį, juokaudamas tarė: "Es-mėje nazizmas ir komunizmas juk yra tas pats". Jei išsiskaitysime į Stalino kalbą, pasakyta 1941 m. lapkričio 6 d. (vadinasi, jau patiemis suokalbiuotojams susipėsus), rasime tokį būdingą sakinį: "Kol hitlerininkai teusišmė vokiškų žemių, pvz., Paremio krašto, Austrijos (!) ir kitų šalių prisijungimu, juos buvo galima pavadinti nacionalistais. Bet vėliau (suprask: kai Hitleris užpuolė Sovietų Sąjungą) jie tapo imperialistine partija, grobuoniška prispaudėjų partija".

Visi žinome, kaip Stalinas iki 1941 m. birželio 22 d., eidamas Maskvos sutartimi, ištikimai pristatinėjo maistą, benzina ir kitas gėrybes Hitlerio armijoms, jau pagrobusioms Lenkiją, Prancūziją, Olandiją ir kt., iki tol laisvas valstybes. Žodžiu — gėbėjo nacizmui, kaip išmanydama. O gi ne kas kitas, kaip tik Stalinas, padėjo nacizmui ir išaugti. Kai prieš pora metų Vokietijoje buvo teisiama nacių pramonės galūnė, beapklusinėjant ludininkus, šikilo į aikštę ir tai, kad 1930 metais naciams laimėti rinkimus į Vokietijos parlamentą pagelbėjo tas pats Kremliaus raudonasis caras. Šit, ką sako generolas von Schleicher: "Ar žinau, — kaip jis fabrikan-tui Rechbergui, — kas man patarė Hitlerį paremti? Ak, tamsta šauki, kad bolševikai yra Vokietijos priešai. Visiškai priešingai! Stalinas man ne-

rečiau išdėstė, kad tarptautinė politika rutuliojasi Sovietų Sąjungos ir Vokietijos naudai. Prancūzija ir Anglija ginklavimosi srityje paspūde. Kad vokiečių — rusų politika pagyvėtų ir gautų efektyvią reikšmę, reikia, kaip Stalinas teigė, susirūpinti skubiu Vokietijos apginklavimu. Aš turiu pradėti kampaniją Vokietijoje ir, kaip Stalinas mano, šiam reikalui visų tinkamiausias žmogus yra Hitleris! Todėl, Stalino nuomone, reikšveras (vokiečių ginkluotiesi pajėgos, iki Hitleriui perimant valdžią) turi finansuoti Hitlerio sąjūdį. Remdamasis šiuo susitarimo dvasia, aš iš siūtu fondo įmokėjau Hitleriui — rinkiminei propagandai — 40 milijonų markių aukso..."

Ir ne veltui šiuo metu sovietų zonoje Vokietijoje pasakojama toks pokštas:

— Jei dar daugiau švies raudonoji (Stalino) saulė, mes (vokiečiai) vėl būsimė rudi (suprask: načiai)!

Po nacių pralaimėjimo nekur kitur, o tik Sovietų okupuotoj Vokietijoje, kaip grybai po lietaus, ėmė atgimti Hitlerio idėjos ir žmonės. Šit nazizmo teoretikas Niekish čia pat gavo Berlyne Sovietų sektoriuje švietimo reikalų vedėjo postą, o Erwin Berghaus — dešinioji Goebbelso ranka — paėmė atsakingą postą Berlyno komunistinėje spaudoje. Ne tik šie, bet ir kiti načiai rado šiltą užuovėją pas raudonuosius fašistus. Tai vis kraujo balsas, nes, kaip sakoma, giminė ir tyruose susišaukia.

1939 m. rugpjūčio 23 d. sutartimi Stalinas ir Hitleris šlykščiausiu būdu, lyg kokia preke, pasidalijo Lenkijos ir Pabaltijo valstybes. Nazizmas, acū JAV pagalbai, žlugo, bet komunizmas, lyg koks maras ir toliau skverbiasi į laisvę išpažįstantį pasaulį. Karui besibaigiant, per negarbingo atminimo Jaltos ir Teherano konferencijas Vidurio ir Rytų Europa, vadinasi ir mūsų tėvynė Lietuva, atsidūrė Kremliaus budelių vergijoje, tad kiekvieno doro ir sąmoningo lietuviu pareiža visa įtala apmąstyti ir kovą prieš komunizmą kas kartas vis labiau griežinti!

Maža yra nepritari komunizmo režimui, maža juo biau-

rėtis, komunizmą reikia, kaip kokį šliužą, smogti ir sutriuškinti. Tai yra vyriausias mūsų amžiaus demokratų uždavinys. Lietuva jau dešimt metų, kai kančioje ir kovoje už laisvę. Mes, laisvųjų Vakarų lietuviai, negalime būti kurti ir užsi-merkę. Brolių iš anapus geležinės uždangos vargas ir pasiryžimas žūbtū kovoti už laisvę šaukia ir mūsų protą ir sąžinę paramos.

### Kuriam Palechui galima tikėti?

Bolševikai, okupavę Lietuvą, ne puse burnos neprasitarė, kad jie tai daro sukalbioje su Hitleriu. Jie savo smurtą stengėsi pridengti neva "laudies" seimu, kuris buvo sušauktas NKVD (Stalino budelių) dur-tuvų pagalba. Kaip ponas (Stalinas) šaukia, taip jo tarneliai, priešaky su J. Palechui, atsiskaukia. Šit, Vilniaus Tiesa (Maskvos Pravdos laida lietuvių kalba) neseniai išdėjo J. Palechiko straipsnį, kuriame anas išsišėrėlis teigia: "Tiktai 1940 m. vasarą lietuvių tauta pareiškė savo valią". Ir dar priduria: "Buržuazinė Lietuva išsikūrė ne todėl, kad to norėjo lietuvių tauta, bet todėl, kad tai buvo reikalinga imperialistinėms valstybėms, kurioms 1913 metais rūpėjo suaryti užtvartą prieš Sovietų Rusiją ir platsdarmą jai užpulti".

Nėra abejojimo, kad čia pacituoti Justo Palechiko (skait-tyk: Quislingo Nr. 1) žodžiai labai patiks Amerikoje gyvenantiems, bet Maskvai dirbantiesiems, anot Keleivio brošūros žodžių, Kaukazo razbainiko vlenminčiams. Te sau džiaugias. Mes jų žiniai galime pridurti, ka J. Palechis apie Lietuvą rašė 1928 metais (žiūrėk knyga "1928 m. Vasario 16 d.", Kaunas, 1928 m., 64 — 65 psl.), kur pažodžiui rašoma:

"Vasario 16 d. aktas buvo revoliucinis žygis, buvo drąsiai tartas laisvės žodis, tautos norų pareiškimas ir didis vienybės aktas, sujungęs visus lietuvių tautos vadus Lietuvos gerovės vardan. Vasario 16 d. aktas nebuvo kieno nors malonės aktu, nepriklausomybės įdovanojimo aktu, bet juo mes patys sau laisvę paėmėme, tik patys sau dėkingi už jį būdami".

Maža yra nepritari komunizmo režimui, maža juo biau-

# MARSHALLO PLANO REIKŠMĖ AMERIKAI IR EUROPAI

(Vienybės bendradarbio laiškas iš Europos)

Dabartinis pasaulio ūkio gyvenimas ir ekonominiai tarptautiniai santykiai labai daug skiriasi nuo praėities. Pokariniai šių dienų laikai pergyvena tokius reiškinis, kurie seniau buvo visai neįmanomi ir neišsivaizduojami ir, kurių išgyvendinimas dar netolimoje praityje būtų laikomas nepateisinamu kapitalų eigvojimu neekonomiškiems tikslams. Vienu tokių reiškinų yra Marshallio planas ir jo siunttos į Europą. Jo atsiradimas ir egzistencija rodo didelius pasikeitimus pasaulio ūkyje ir žmonių ekonominiame galvoje. Paskiros tautos ir tautų vadai suprato, kad jie negali gyventi atskirai viens nuo kito nepriklausomai, bet turi derintis ir bendradarbiauti visose gyvenimo srityse, nes tik tuo keliu galima bus pasiekti laimėjimų ir geresnio gyvenimo. Marshallio plane šis bendradarbiavimas ryškiausiai pasireiškia, ir tuo būdu šis planas tapo abiem šalim lygiai naudingas ir, nežūrint jo neįprasto ligšioliniam ekonominiam galvojimui vykdymo būdo (nemokamos bilijoninės siuntos!), jis yra labai reikšmingas ir pozityvus faktorius Amerikos ūkio gyvenime.

Marshallio planas yra antrojo pasaulinio karo ir jo su-naikinimų rezultatas. Šis karas, užtrukęs ilgus šesis metus ir apėmęs visus kontinentus ir visas tautas bei rases, buvo didžiausias ir sunkiausias karas žmonijos istorijoje. Jis sunaikino neapskaičiuojamas kultūrinės vertybės ir meno paminklus, apgadino žmonių moralinius santykius, pakaitė politines pasaulio formas ir sugriovė pasaulinio ūkio lygsvarą. Daugiausia šiame kare nukentėjo senasis kultūros ir civilizacijos lopšys — Europa. Čia vyko patys sunkiausiai mūšiai, čia buvo bombomis naikinami miestai ir kaimai, čia buvo sugriauti tūkstančiai fabriku ir ūkio imonių. Europa išėjo iš to karo nepaprastai nusilpusi, sugriauta ir iš-naikinta. Karo rezultate Europa, pas vieningas iki šiol ūkinis vienetas, tapo padalinta į dvi tarp savęs kovojančias dalis, į Rytus ir Vakarus. Politinį padalinimą pasekė ir ekonominis Europos pasiskirstymas į du ūkio vienetus, kurie nebegali vesti tarp savęs savo natūralių ir būtinų Europos gerovės ūkinį mainų. Europos ūkinis ir politinis padalinimas į Rytus ir Vakarus yra vienas sunkiausių šio karo pali-kimų.

Po šio karo Europos ūkis stovėjo prieš katastrofą. Jeigu ši katastrofa būtų įvy-tus, Europos ateitis būtų palaidota ilgiems laikams, gi pasaulio politinė ir ūkinė lygsvara būtų sugriauta ir visas pasaulis niekadus nepasiektų pilno gerbūvio ir žydėjimo. Pokarinė Jungtinių Amerikos Valstybių politika pasuko tinkama kryptimi. Amerika greitai atsiskė izoliacionistinės politikos, kuri dabartiniu metu reikštų jai vien savizudys-

te, išplėtė "Monroe doktriną" iki Berlyno ir Graikijos ir per Atlanto paką išjungė į visos Vakarų Europos gynybą. Ekonominėje pliotėje ši politika pasireiškė milijoninėmis UNRRA siuntomis bei įvairiomis kitomis dovanomis, o nuo 1948 metų pavasarį Marshallio plano tikslais.

Marshallio plano reikšmė yra milžiniška. Europai tai reiškia: 1. Ūkio atstatymas ir naujų kapitalų sudarymas, kurie įgalins padidinti pramonės produkciją ir išplėsti prekių eksportą, 2. Darbo produktingumo pakėlimas, 3. Naujos ūkinės santvarkos sudarymas. Amerikai gi Marshallio plano reikšmė ir esmė glūdi trijuose tiksluose: 1. Marshallio planas yra garantija, kad Vakarų Europos tautos be karo nepateks į komunizmo rankas. Gerėjant masių gerbūviui ir bendrai ekonominei padėčiai, komunistinės partijos Vakarų Europoje nustoja pagrindo savo veiklai ir nebeturį galimybių pravesti savo toli siekiančių planų. Tuo būdu Marshallio planas tapo vienu stipriausiu ginklu dabartiniame "šaltame kare".

2. Atstačius Europos ūkį, jis vėl tampa lygiu ūkiniu partneriu ir su juo galima vesti plačius ūkinis mainus. Nors Vakarų Europos produkcija yra mažesnė už dabartinę Amerikos pramonės gamybą, jos ūkinis potencialas yra visgi labai stiprus ir jos 250 milijonų gyventojų su savo didele paklausa yra labai svarbi rinka Amerikos pramonei. 3. Per Europos ūkio atstatymą Marshallio planas tarnauja taip pat Europos kultūrai išlaikyti. Nors pasaulio ūkinė ir politinė pirmenybė perėjo į Ameriką, Europos dvasia ir kultūros centras liko Europoje. Be Europos dvasios ir jos mokslo negali klestėti nei Amerikos, nei kitų tautų kultūros.

Marshallio plano reikšmė Amerikai yra nemažiau svarbi, negu Europai. Tiesa, jo veikimas Europai yra žymiai greitesnis ir jo valstai jau dabar matyti atsigauančiame Europos ūkyje ir augančiame Europos tautų gerbūvyje. Amerikai jo veikimas pasireiškė tik po kiek įgesnio laiko, bet jo rezultatai bus nemažiau reikšmingi. Išleisti dabar Amerikos milijonai nėra tad nereikalingas pinigų švaistymas, bet tikslingas jo panaudojimas, sumokant mažą draudimo mokestį, lyginant su tais nuostoliais, kuriuos turėtų Amerika pakelti, jeigu draudimo objektas — Europa — staiga atsidurtų katastrofoje. Labai teisingai neseniai prezidentas Trumanas vienoje savo kalbų pareiškė, kad geriau dabar yra išleisti 4 bilijonus dolerių į metus Vakarų Europai išlaikyti, negu paskui, karui kint, paaukoti \$ 6 bilijonų tai pačiai Vakarų Europai atkariauti.

## BOLŠEVIKAI PERSEKIOJA ŽYDUS

Žydų agentūros surinktomis žiniomis, ir pačioje Sovietų Sąjungoje ir jos satelitų kraštuose vyksta nuožmus visų tautų, neišskiriant nė žydų, persekiojimas. Politiskai persekiojami visi asmenys, kurie yra tautiniai susipratę ar bando savo tautiečių tarpe dirbti visuomeninį darbą. Žinoma, apie joki politikinį darbą už geležinės uždangos negali būti ir kalbos. Bet ir gynrai kultūrinė veikla paskutiniu metu pasidarė visai neįmanoma net satelitinuose kraštuose.

Žydų darbuotojai ypatingai skundžiasi dėl jų persekiojimo tokiose šalyse, kaip Lenkija, Bulgarija, Vengrija, Cekoslovakija ir Rumunija, kur žydų bendruomenės turėjo patovias kultūrinės ir labdaros įstaigas bei organizacijas.

Sovietų sąjungoje žydų tikyba dabar persekiojama ly-

gliai pakeista. Bolševikai, pa-kybinės mokslovietės uždarytos. Hebrajų kalba esanti uždrausta. "Yidish" dar buvo pa-kenčiama. Bet štai gautas pranešimas, kad vienintelis žy-dų kalba laikraštis EINKET sovietuose jau sustojo ejęs.

Zionistų sąjūdis, kaip "buržuazinis nacionalizmas" griežtai persekiojamas ne tik Rusi-joje, bet ir satelitų kraštuose. Glai, kaip ir kitos religijos. Ti-dar neseniai zionizmas bolše-vikų buvo remiamas. Žydams buvo padedama išvykti į Pa-lestiną, o dabar taktika stal-tyrė, kad Izraelis jiems ne-mano pasiduoti, jau nebešlei-džia žydų į Palestiną. Dar daugiau — Cekoslovakijoje, Rumunijoje ir Lenkijoje sionis-tų vadai pasodinti į kalėjimus. Dabar žydams išvykti į Pa-lestiną daromi trukdymai.

# PROFESORIAUS PAVADUOTOJAS

RAMON PEREZ DE AYLÁ

(Tęsinys)

Ispanų universitetuose ir institutuose profesorius pavaduotojai paprastai esti studentams visokiems pokštams krėstį. Tituliniam profesorui trumpam laikui pasišalinus, pavaduotojui pavedama eiti jo pareigas. Yra vienu vienas pavaduotojas albei skirtingiausių dalykų, kas leidžia tarti, kad jis nieko neįmano nė apie vieną iš jų. Todėl jis neturi autoriteto, ir titulinis profesorius neslepia paniekos, su kuria į jį žiūri. Tuo jausmu užsikrečia ir studentai. Šitaip pavaduotojas įkopia į katedrą dešimt ar dvidešimt kartų per metus ne tiek profesoriaus nebuvimo spragoms užpildyti, kiek reguliamo nuostatai įvykdyti, kuriuo draudžiamos pertraukos studijų kurse. Todėl pavaduotojas neturi ir moralinio autoriteto. Jo sprendimas, jo nuomonė visi nieko nesveria egzaminų metu, taip pat studentus baudžiant ar apdovanojant, tarsi studentai žino, kad jo paskaltose gali nebūdamai kelti didžiausius eskusos. Kada fakulteto kurjeris praneša, kad profesorius neatėis ir, kad tą dieną paskaitą skaitys pavaduotojas, studentai trina rankas ir rengiasi gerai pasisamginti. Visi pavaduotojai esti karštes ir labai žiaurūs pajaukų, patyčių ir įžeidimų aukos. Bet nė vienas, nors ispanų poezijoje mokyklinė istorija yra gana turtinga, neturėjo pakęsti tokių nežmoniškų ir žiaurių išdaigų, kaip don Clemente. Don Clemente buvo nelaimingas ir geras iki tiek, kad net instituto trečiojo kurso nebrendilios nesivaržydami iš jo juokdavosi ir veid. Ta panieka sudarė didelį kontrastą jo dukterų mellei ir pagarbai.

Jaunos mergaitės nieko nežinojo apie tai, kas dėdavosi institute. Jų tėvas pasakodavo joms begales nekaltų melų, ir jos tikėdavo, kad gerbiausias ir mylimiausias profesori-

rius yra jis. Jos juo didžiūdavosi. Jie gyveno visi susispaudę ankštame ir niuriamame butelyje darbininkų kvartale. Namuose, kurių nepasiekdavo joks gandas iš akademinio pasaulio, profesorius ir jo dukterys buvo didžiai gerbiami. "Koks keistas krastas", sakydavo kumutės, svarstydamos ir aptardamos savo reikalus. "Tai didelis universiteto profesorius, o jo namuose badu miršta". Jie badu nemirė, bet mito neįtikinamai menkai, ir tai jaunų mergaičių darbo dėka. Kadangi jos tarė būsiant pažeminama, jei žinos, kad profesorius dukterys verčiasi tokiomis žemais darbais, kaip kelnii ir kitų vyriškų drabužių lojymu, kur Clemencia buvo tikras meistras (ji buvo geriausia Pilareso lojytoja), jos naudodavosi sumania apgaule: jaunos kvartalo mergaitės eidavo atsimiti ir išnešiodavo darbą, lyg tai darytų sau. Profesoriaus dukterų drabužiai buvo tokie skurdūs ir paprastai taip sudėvėti, kad jos nedrįsdavo išėiti dieną, gėdindamosi pasirodyti šviesoje, ne tiek dėl savęs, kiek iš jų tėvo padėčiai derandios pagarbos. Kadangi jos visą laiką gyveno, pasitraukusios į padorią prietamą, ne tik jų veidai, bet ir jų sielos buvo baltos, kaip hestijos. Sekmadieniais jos eidavo į ankstyvasias mišias, o šiolomis dienomis eidavo pasivaikščioti sutemus, nušalioomis gatvėmis. Jos apsisiaudavo galvas mažais šydėliais, kurie pridengdavo jų akis. Jos eidavo po dvi, ir don Clemente žengdavo greta paskutinių dviejų. Kad nesudėvėtų batelių, jos žengdavo lengvai, vos mindamos pėdomis žemę, kas padarydavo jų eisena labai žavią ir kondensuotą. Kartais jas ironiškai pasveikindavo studentai, nusimdamas skrybėlę su perdėtai nuolankiu mostu, ir jos, primdamos tai rimtai, galimai jaudindavosi. Jos buvo patenkintos švimi, kupinos meilės savo tėviui. (Bus daugiau)

# Pradėkime nuo ABC

Rašytojo mintys apie literatūrinis dalykus

Kažin kaip tragikomiškai yra susiklostę lietuvių rašytojų likimai: ji vis kas nors turi mokytis ir "inspiuoti" iš šalies. Kai kam vis dar atrodo, kad lietuvių rašytojas negali vaikščioti savomis kojomis, kad jam vis dar reikia brukti į burną "išminties" soss ir gerų patarimų padaže pamirkytą čiulpuką...

Nenoromis skverbliai tokios mintys į galvą, paskaičius Vieniybės mielo kolegos Petro Jurgėlos straipsnį "Buvusiu Lietuvos aukštųjų pareigūnų apsilėidimas". Kad jis ten iško-neveikia buv. Lietuvos aukštuo-sius pareigūnus už šį bei tą, apie tai čia nekalbėsiu: tegu jie patys aiškina, jei randa reikalinga. Bet kalbamame rašinyje Petras Jurgėla pakalba ir apie Lietuvos rašytojus. Kad rašytojai ir, apskritai, menininkai reikalinga laisvė kūrybai, tai čia yra sena tiesa, kaip senas yra me-nas, ir apie tai plačiau kal-bėti nėra reikalo. Tačiau straipsnio autorius tatal ypatingai pabrėžia:

"Na, dabar (tremyje ir š-eivijoje — svetur) jie (rašytojai) visi turi plačią laisvę savo kūrybai pareikšti, tautos dėmesiu atkreipti į save, už vertus (visuomenės įdomius ir naudingus) veikalus nusipeln-nyti pagarbos ir gal net atkreipti kitų tautų dėmesį, kad net ir kitataučiai išsiverstų jų veikalus arba ypatingos vertės kūrinius "nufilmuotų", pavertus juos filminėmis dramomis".

Teatle didžia skaitytojas už šią ilgą citatą, bet aš turėjau ją pacituoti, nes šiuose žodžiuose yra sukaupta visa kolegės Petro Jurgėlos pogranda, kurią jis siūlo lietuviui rašytojui vykdyti. Pirmu požūriu ji atrodo gan įtikinanti, bet, truputį pakrapščius jos fasada, randi tuštumą arba neteislingą faktų aiškinimą.

Stralpsnio autorius sako, kad tremyje ir š-eivijoje visi lietu-viai rašytojai turi plačią laisvę savo kūrybai pareikšti. Galia, kad Petras Jurgėla nepasako, apie kokią laisvę jis kalba. Jei jis turėjo galvoje politinę laisvę, tai galime pasakyti, jog lietuviui rašytojui nėra jokia ypatinga laimė ar privilegija atsidurti tremyje, kad galėtų pasinaudoti laisve

Rašo Vyta. Alantas

savo kūrybai pareikšti: kiekvienas padorus rašytojas savo tėvynėje naudojasi pakankama laisve savo kūrybai pas-keibti (išskyrus, žinoma, komunistus ir pornografas).

Jei kalbėti apie rašytojo ekonominę laisvę, tai lietuvis rašytojas temtyje yra, nepalyginti, labiau suvaržytas, negu Lietuvoje. Tiesa, Lietuvoje, galima sakyti, nebuvo rašytojų, kurie būtų gyvenę tik iš savo plunksnos: kiekvienas mūsų turėjo šalutines pareigas, iš kurių pragyvenome — buvo rašytojų profesorių, mokytojų, žurnalistų, valdininkų ir t.t. Tremyje lietuvių rašytojų mediagiaginė padėtis, kaip ir apskritai visų tremtinių, yra katastrofiškai kritusi. Mes dar neturime statistikos duomenų, kokius darbus lietu-viai rašytojai dirba atvykę į Ameriką, bet viena aišku, tie darbai reikalauja iš jų žymiai didesnio jėgų įtempimo ir at-ima žymiai daugiau laiko su-sidaryti pragyvenimo minimu-mui, negu tai būtų pareikala-ve Lietuvoje. Tuo atžvilgiu lietuvis rašytojas yra šimtą kar-tų nelaisvesnis tremyje, kaip tėvynėje. Gerai dar, jei rašytojai pavyko gauti vienokio ar kitokio intelektualinio darbo, bet, jei jis dirba fabrikoje, tai jo "laisvė kūrybai pareikšti" beveik prilygsta nuliui. Fab-riko jis taip išsėmia ne tik fi-zikškai, bet ir moraliskai, kad laisvo laiko jis tik beturi pa-silsėti sekančiam aštuonių valandų "kūrybiniam žygiui", prie konvejerio... Tai kur čia tas laisvumas "kuo plačiausiai pareikšti savo asmenybę"?

Kokia visuomenė?

Toliau malonus kolega Petras Jurgėla kalba apie visuome-nę, kuri atkreipsianti dė-mesį į rašytojų veikalus. Vėl neaišku, apie kokią visuome-nę P. Jurgėla kalba. Žinoma, norint atkreipti visuomenės dėmesį, reikia parašyti gerą veikalą, bet to dar negana — reikia dar tą veikalą ir iš-spausdinti. O kas Amerikoje spausdina ir leidžia lietuvių rašytojų veikalus? Niekas, nes iš to nėra biznio, o biznio nėra dėl to, kad nėra lietuviškos knygos skaitytojų, kitaip sa-kanč, nėra tokios lietuviškos visuomenės, kuri lietuviškas knyga domėtųsi.

Toliau malonus kolega Petras Jurgėla kalba apie visuome-nę, kuri atkreipsianti dė-mesį į rašytojų veikalus. Vėl neaišku, apie kokią visuome-nę P. Jurgėla kalba. Žinoma, norint atkreipti visuomenės dėmesį, reikia parašyti gerą veikalą, bet to dar negana — reikia dar tą veikalą ir iš-spausdinti. O kas Amerikoje spausdina ir leidžia lietuvių rašytojų veikalus? Niekas, nes iš to nėra biznio, o biznio nėra dėl to, kad nėra lietuviškos knygos skaitytojų, kitaip sa-kanč, nėra tokios lietuviškos visuomenės, kuri lietuviškas knyga domėtųsi.

# RAŠYTOJŲ GYVENIMAS TARYBŲ LIETUVOJE NEPAVYDĖTINAS

Kiekvienas lietuvis, išsūkęs iš bolševikinių replių, nuosirdžiai atjaucia pasilikusius gimtinėje lietuvių rašytojus. Jų gyvenimas, pasirodo, yra dar sunkesnis, negu visų kitų. Jie sekami, kiekvienas jų žingsnelis kritikuojamas.

Sveikai galvojančiame pa-saulyje kritika rašytojui ne-baisi. Dažnai rašytojai net di-džiujasi, kad jiems kritika nesudaro didelio rūpesčio. Nes gi kiekvienas rimtesnis rašytojas pats žino savo darbo vertę. Kritika tik gali būti tarpininkas tarp rašytojo ir publikos. Rašytojai gerai ži-no, kad dažnokai kritikai net ir gerą kūrinių nupeikia. Tik vėliau paaiškėja tikroji kūrini-o vertė, nes tikrasis rašyto-jo darbo vertintojas esti skaitytojas, kurio nuomonė ne vi-sados sutampa su kritikų nuo-mone.

Zudanti kritika

Bolševikinėje praktikoje vi-sai kitaip esti. Ten sukritikuotas rašytojas — žuvis žmogus. Ne tik atimami galimū-mai jam toliau kurti, bet ir gyventi toks rašytojas jau ne-begali. Daug rašytojų bolševikų kritikai sunaikino ir jie dingo amžinai, daugiau apie juos niekas nieko nebeįsėris nė žodžio. Bolševikinė kritika rašytoją prazūdo galutinai.

Taigi, dabar ir lietuvių rašytojai atsidūrė lygiai tokioje padėtyje. Pasmerktas rašyto-jas jau iš niekur negali tikė-tis sau nei užuojautos, nei pa-ramos.

Vilniuje šį pavasarį įvyko rašytojų suvažiavimas. LKPb C. Komiteto sekretorius V. Niunka nepaprastai šurkščiai puolė lietuvių rašytojus. Jis priekaištavo jiems ne už tai, ką jie rašo, bet už tai, ko jie neparašė:

Nuslydę nuo marksistinių principų "Šiandien žymi dalis valstiečių jau susitelkė į kolektyvinius ūkius, tačiau pirmieji kolūkiai susikūrė jau prieš porą metų. Tuo tarpu grožinėje literatūroje tikrai paskutiniuoju metu pradėjo plačiau atsispindėti socialistinio Lie-tuvos kalmo pertvarkymo klausimai". Niunkai nepatinka, kad neatvaizduoti "stachanovininkai ir nepartiniai bolševikai". Niunka mini nuslydusius nuo partinių mark-sistinių kritikos principų pavardes: Pagonis, Ignatavičius, Pranckus.

Lietuvių klasikų išniekinimas Žinoma, lietuviui rašytojai stengiasi pataikyti žiauriam savo "bosul", bet nevisados pataiko. Štai, vargšai, vykdydami "partijos ir vyriausybės" įsakymą, raudonai perdadė mūsų senuosius klasikus, kaip Baranauską, Maironį ir Laz-dynų Pelėdą. Tik ne taip iš-ėjo, kaip Niunka nori. Jis aiškina: "Pirmausia reikia su-stiprinti kovą prieš bet kurias buržuazines ideologijos įtakas pačių rašytojų eilėse. Drg. Vengrys padarė Baranaus-ką beveik revoliuciniu demo-kratu, drg. Pranckus idealizmo šviesoje įvertino Lazdynų Pe-lėdos kūrybą. Tokia pozicija yra nemarksistinė".

Toliau jis moko: "Mes vertiname Maironį už tai, kad jis geriausiai savo kūriniiais iš-reiškė prieš carizmą kovojančios lietuvių tautos siekimus. Tačiau, ką reikšia, pav., vaiz-duoti Maironį kaip kovotoją, neparodant, kokią žalą darė tautos išlaisvinimo kovai klerikalinė ideologija, kurios vienas sklaidėjų buvo Maironis?"

Tremtiniai — visados galvoje Niunka neužmiršo ir tremtinių. Jis išaiškino, kad "Pak-stas, Biržiška, Kalrys, Krupa-vičius, Zakevičius, poetai Kos-su - Aleksandravičius, Braz-džionis, dailininkas Gaidikas išsigimė į gėdingus savo tau-tos išdavikus ir stengiasi tik-ti savo naujims šeiminiškams — Amerikos imperialistams".

Sunkiškos rietenos Bet tiesiog sunkiškos plauty-nės paaiškėja, kai Niunka ima kalbėti apie buvusius savo pa-tikėtinius: "Grožinės literatū-ros leidykloje dėl jos vado-vybės politinio budrumo sto-kos buvo susisukusi lėda ken-kėjiškų nacionalistinių ele-mentų grupelė. Tos naciona-listinės grupės vadai ir idė-jiniai ikvėpėjas — leidyklos vyr. redaktorius Drazdauskas. Jis buvęs Lietuvos Aido bendradarbis, jis dirbęs leidyklo-je juoda kenkėjišką darbą ir sutelkęs aplink save įvairius nacionalistinius elementus".

Poeto A. Miškinio likimas Daugiausia tenka poeui A. Miškinui: "Vienas artimiausių Drazdausko padėjėjų bu-vo laudies priešas Miškinis, dirbęs redaktorius pareigose. Fašizmo garbintojas praityje Miškinis bandė vaidinti atgal-laujantį dėl savo praeties klaidų žmogų, lojalaus tarybi-nio piliečio vaidmenį, ir tuo pačiu metu varė kenkėjišką, priešiską darbą". Ant. Miški-nio nuodėmių nesuskaitys. Jis pasikvietė buv. Vairo redak-torių Kalnių, kurs suklastojo žemaitę. Drazdausko globoja-mai buvė — Novakas "buv. Klaipėdos gubernatorius ir žvalgybininkas", L. Švedas "tėvynės išdavikas", K. Am-brozaitis, "juodašimtiškos dar-bo federacijos vadai", J. Greičiūnas ir kt. Niunka pabrėžia, kad tarp kitų tos "kenkėjiškos grupės" nuodėmių buvo ir ta, "jog jie niekino ir der-gė Tilyvio, Valsiūnienės ir kt. tarybinių rašytojų kūrinius ir sabotavo jų išleidimą".

Drazdauskas ne tuo kaitas Drazdauskas niekadus nenu-sizengė bolševizmui tautišku-mu. Visi, kas pažista į patį ir jo veiklą dar nepriklausomy-bės laikais, žino, kad jis bu-vo ir, žinoma, pasiliko abe-jingas tautiniams pradams; jis internacionalistas, visados nepraleisdavo progos pasišai-pyti iš tautinės kūrybos. Drazdauskas, be abejo, sten-gėsi įtikti darbdavams. Bet nepataikė, o greičiausia čia yra pasėkos vidujinių bolševiki-nių rietenų. Susijovė, kiti turėjo stipresnius užtarėjus ir Drazdauskas krito, sumindytas į purvus.

Neįsivaizduojama kompanija

Čia Niunkos priekiglamas, nieko bendro niekadus netu-rėjos su lietuvių literatūra Kauno vertelga Kaplanas ir kažin koks Stukarevičius. Tad Niunkos klausimas: "Kaip gal-ėjo lietuviškas buržuazinis na-cionalistas antisemitas Miški-nis rasti bendrą kalbą su stonistu Stukarevičium? — keis-tai skamba. Ir negali būti pa-teisinta jo teigimu, kad "juos suvienijo neapykanta tarybi-nė santvarka, tarybinei lau-džiai".

Kur B. Sruogos vieta?

Korsakas — klusniausias bolševikų "slūzaunikas", ir tas-ne visur pataiko. Jo suredaguota antologija "Vėlavos" netiku-si, nes 43 "tarybinių rašytojų" tarpan išprausti ir "buve ki-tose pozicijose" — Putinas, A. Vieniulis - Zukauskas, Paukš-telis, J. Simonaitytė ir kt. Bet svarbiausia, Korsakas nusizeng-ė, įdedamas B. Sruoga tuojau po Montvilos, prieš L. Girą, S. Nerį ir P. Cvirką. Nurodoma, kad Cvirka ir S. Neris "pasl-reiškė ir anksčiau ir stipriau už Sruogą".

Apgaišėtina, sunki, o kai ku-riems nebeapataisoma būklė su-sidarė po tokių puolimų. Gal kai kurie "išsikapstys", atlikę išpažintį ir apgallėdami savo klaidas. Bet daugumos liki-mas, kaip Miškinio ir kt., jau išsprastas.

Kas kiekvienam savo eilė-raštyje būtinai mini Staliną ir penkmetį, dar šlap taip vege-tuos. Bet ir tai reikia jiems patarti!

Saugokitės, broliai rašytojai! Tik ar galima ten išsisaugoti?

SIUNTĖME VIENYBĖ

Į Europą nemokamą dau-geluti tremtinių. Dėkojame jiems, kurie, at-vykę ir dar net reikiamai iš-kiurti nespėję, skuba į užsi-preneuruoti.

# VASAROKITE PAS SAVO TAUTIEČIUS

GRAŽIOJI STONY BROOK VASARVIETĖ



ARBA STONY BROOK LODGE,

kurios savininkė ir vedėja yra visiems gerai žinoma mūsų spaudos bendradarbė Pranė Lapienė. Kam patinka gamta — grynas oras, medžiai ir jūra — kas nori atgyti siela ir kūnu, kviečiamas į STONY BROOK LODGE. Viešbučio kambariai su visais moderniais patogumais. Geras maistas. Lietuviams didelės nuolaidos. Dėl rezervacijų rašykite:

MRS. A. LAPE, STONY BROOK, L. I. Telefonas: Stony Brook 586

JANUS TAVERN

PAUL JANUS, Savininkas

Pirmos rūšies maistas. — Ideališka vieta piknikams ir išvažiavimams

Viena iš gražiausių Long Island pakelės sustojimo vietų.

ROUTE 25, CORAM, L. I., N. Y. Tel.: Selden 2592-J

WESTHAMPTON LODGE

KAMBARIAI IR APARTAMENTAI VASAROTOJAMS

Nemokamas nuvežimas į pajūrį, kuris yra čia pat.

JOHN TRAGES, Savininkas

Potunk Lane, Westhamton, L. I., N. Y. Tel.: Westhamton 1424

Nėra gražesnės ir malonesnės atostogoms praleisti vietos, kaip

MENDERIŲ FARMA

ONA MENDERIENE, Seimininkė

Kas kartą yra buvęs Menderių ūkyje, apsuptame žaliuojančių kalnų vainiku, tas visada norės čia sugrįžti.

Nėra kitos tokios vasarvietės, kur būtų toks geras maistas kaip pas Menderius.

KAMBARIUS REZERVUOKITE IS ANKSTO

MENDERIS FARM

BOX 51, WHITE SULPHUR SPRINGS, N. Y.

Tel.: Liberty 520 F 12

Šią vasarą atostogas praleiskite amžinai

siūbuojančio Atlanto vandenyno pakrantėje

NEW PLAZA VIEŠBUČIS

Šviesūs, gražūs ir patogūs kambariai.

EMILIJA MIKONIENE, Savininkė

MADISON & AMHERST AVE.

Tel.: Atlantic City 2-5445. MARGATE CITY, N. J.

HOTEL REGIS

Route 9 — Albany Post Road

RED HOOK, N. Y.

MODERNISKI KAMBARIAI SU VISAIS PATOGUMAIS. RESTORANAS, "COCKTAIL LOUNGE", VERANDA, GRAZUS SODAS. NETOLI BAŽNYČIOS, KINO IR EZERO

Kainos — \$6.00 į dieną

Savaitėmis — 2 asmenims kambaryje — \$38.00 pavienui — \$42.00

Patogu atvažiuoti iš Grand Central stoties traukiniu ar autobusu. Netoli Poughkeepsie ir Hyde Park. Dėl rezervacijų ir platesnių informacijų rašykite:

Barbara Regis Neuling, Manager

HOTEL REGIS, RED HOOK, N. Y.

# Motery Pasaulis

Redaguoja V. TYSLIAVIENE



Garsiajame Paryžiaus Folies Bergere pranešėja Josephine Baker supažindina su publika 18 m. amžiaus Bebe Shopp, 1948 metų Miss America, kuri vienam mėnesiui atvyko į Europą.

## Tarptautinė moterų paroda New Yorke

Lapkričio 7 — 13 d. d. New Yorke įvyksta 26-toji iš eilės metinė moterų tarptautinė paroda, kurioje lietuviškos moterų ir šiais metais turės savo skyrių.

Marijonos Kižytės iniciatyva, rugpjūčio 17 d. Informacijų Centro raštinėje įvyko pirmas pasitarimas parodos reikalais. Nežiūrint didelių išlaidų lietuviškąjį skyrių įrengti, susirinkime buvo nutarta parodoje dalyvauti. Moterų Tarptautinę parodą New Yorke kasmet apiano šimtai tūkstančių žmonių, ir mums svarbu tokias progas išnaudoti lietuvių propagandai.

Praejusiais metais lietuvių skyrius buvo plačiai paminėtas New Yorke spaudoje, reklamuojamas televizijoje ir, bendrai, lankytojai parodė daug susidomėjimo. Lietuviškos moterų šiais metais pasiryžusios įrengti dar įdomesnį skyrių, ir labai kviečia prie parodos prisidėti savo gražiais rankdarbiais ir eksponatais visus naujai atvykusius lietuvius.

Lietuvių moterų komitetas dar neišrinko savo valdybos, bet tuo tarpu visais parodos reikalais galima kreiptis pas Marijoną Kižytę, Informacijų Centro raštinėje, New Yorke.

## JŪSŲ ŠIRDIS VISADA DIRBA

Beveik kiekvieną kūno dalį galime valdyti. Galime užmerkti akis, kuriam laikui sukurti kvėpavimą, tik niekad negalime nutraukti arba pakeisti savo širdies darbo. Jei ji sustotų nors dešimčiai sekundžių, ji niekad jau nepradėtų plakti, išskyrus retus atsitikimus — stebuklus, apie kuriuos retai tegirdime.

Štai, truputis žinių apie jūsų širdį, jūsų kūno organą, kuris dirba visą jūsų amžių, be poilsio, sąžiningai.

Jos svoris, apytikriai, yra 280 gramų. Ši maža, lygi jūsų kumščio dydžiu, pompa kiekvienam savo susitraukimui į gyslas išmeta 168 gramus kraujo. Sudėjęs 24 val. širdies darbą, gauname, kad ji per tą laiką perleidžia per save ir išmeta į gyslas apie 20 tonų kraujo! Ypatiniais atvejais (sunkaus darbo, kada padažėja pulsas) širdis gali tą kraujo kiekį pakeisti iki 50 tonų, o kartais ir daugiau.

Norint išgyventi vidutinišką amžių, širdis turi suprakti nemažiau, kaip 3,000,000,000 kartų. Dažnai net su priedu dar 1,000 milijonų kartų, kurį sudaro įvairūs normalūs širdies pertempimai.

Bet ir širdis, kaip ir kiekvienas kitas organas, gali susirgti. Širdies liga yra pavojingiausias žmogaus priešas. Ji atima daugiau gyvybių, negu vėžys, džiopa, plaučių uždegimas arba kurios kitos ligos. Širdies sutrikimai — ligos gali būti pagydomos, kaip ir daugelis kitų ligų.

Širdies sutrikimai yra gana skaitlingi. Vienas iš keturių pas gydytoją atsilankančių ligonių turi mažiau ar daugiau nesveiką širdį. Širdies ligų yra kelios, ir įvairių rūšių. Daugeliu atveju jos yra panašios. Kiekviena ligos rūšis gydoma mediciniskai, įvairių vaistų pa-

galba, bet pati pagrindinė priemonė yra — tinkamas gydomo sutvarkymas ir ligonio sąžiningas prisilaikymas nustatytos dietos. Čia gali būti kelios paprastos taisyklės, kurios yra būtinos sergančiam širdimi, bet taipgi jos naudingos ir sveikiems, norint užtikrinti širdžiai normalų darbą ir tuo įgalinti ją ilgiau tarnauti žmogui.

Būtinai apsilankyk pas gydytoją tyrimui, jei pajunti žemiau išvardintus negalavimus: chronišką kosulį, apalpmo ar nusilpimo atsitikimus, kada užpuola astma, kada patinsta kojos, kada juntamas nesibalgiantis nuovargis, juntami krūtinės skausmai ar kada pajunti nenormalų patankėjusį ir dažniau besikartojantį širdies plakimą. Kaip ir kiekvieną ligą, širdies ligą reikia gydyti tuoju pradžioje, neužvikinant jos. Nuo to labai priklauso jos greitis ir sėkmingesnis pagydimas. Gi panašių širdies negalavimų gydymo uždelsimas gali būti labai rimto širdies susirgimo priežastimi.

Klausykis tik gydytojo nurodymų, bet niekad neieskok patarimo pas nieko nenusimanančius draugus, knygose ar kur nors kitur. Jei jau sergi širdimi, stenkis kiek galima daugiau susidaryti ramaus poilsio. Nes niekas taip labai nekenkia išvargusiai širdžiai, kaip fizinis nuovargis ir poilsio stoka. Venk rūkymo, alkoholio ir bet kokio nervinio susijaudinimo. Sėskis ten, kur gali pakeisti stovėjimą, guki, kur gali pakeisti sėdėjimą ir pan. Išmok ramiau vaikščioti, niekad nebėk, nelaiplik laiptais ir t.t. Tai yra taisyklės, kurių niekad negali pamiršti tas, kuris serga širdies liga, prie kurių jis turi priprasti, ir tada turės tvirtą pamatą pilnam širdies gydymui, kad ir kažin kokios rūšies tas susirgimas būtų.

## LITUVĖS PAREIGOS

Muncheno Lietuvių Moterų Komitetas skelbia 12 taisyklių, kurių turėtų išpildyti lietuviškos moterys.

1. Visos Tavo maldos, visos Tavo jėgos, pastangos ir aukos tebūnie Tavo Tėvynei ir jos daliai.
2. Nepamiršk, kad Tavo tėvų žemė bus laisva ir nepriklausoma. Tik lietuviat žuri į ją šventą paveldėjimo teisę.
3. Gerbk savo senelių papročius ir tikybą. Auklėk savo vaikus religinėje ir tautinėje dvasioje. Remk savo Bažnyčią tremtyje ir būk jos nare.
4. Vartok šeimoje lietuvių kalbą ir įžieb savo vaikų sielose meilę jai.
5. Didžiukis, kad esi lietuvi. Tebūnie Tavo namų židinys lietuviybės tvirtovė ir šventur. Iš Tavo lūpų Tavo vaikai tepažįsta savo protėvių kraštą, jo garbingą istoriją, geografiją ir teišmoka karštai visa tai pamilti.
6. Lietuvių dainos, lietuvių pasakos, tautiški rankdarbiai bei papročiai padės Tau išsaugoti gyvą lietuviškumą Tavo vaikuose.
7. Skaityk ir remk lietuvišką spaudą. Knygnešį dvasią ir lietuviškos knygos meilę skiepij vaikų širdyse.
8. Atmink, kad tik Lietuvių Bendruomenė gali Tave nuosirdžiai užjausti ir padėti Tau nelaimės valandoje. Todėl visur junkis prie jos.
9. Atmink, kad Tu Lietuvių Bendruomenei reikalinga išlyginti nesutarimus, švelninti barniams ir puoselėti vienybę Bendruomenės narių tarpe.
10. Tikėk lietuvių geriams, pavyzdingiems darbams. Skubėk kelti visa gera ir daug kartų pagerk, pareikšdama ką blogo.
11. Būk nare Lietuvių Moterų Sąjungų tremtyje, kurios padės ir patars atlikti Tau lietuviškas, moters bei motinos pareigas.
12. Grijtant Tėvynei, grąžink Jai savo vaikus tautiskai susipratusius ir naudingus Lietuvos atkūrimui.



Indijos moterys vis labiau įsijungia visuomeninėn veiklon. Heyderabado gubernatoriaus žmona Aruna Chordry, viena aktyviausių kovotojų už moters teises, per radiją kalba apie moterų vaidmenį Heyderabade

## Motery Sąjungos Seimas Chicagoje

Rugpjūčio 18 d. Chicagoje pasibaigė Moterų Sąjungos seimas, kuris tęsėsi net keturias dienas. Naująją valdybą sudaro: pirm. F. Bačinskienė iš Worcester, Mass., vice-pirm. M. Srupšienė iš Chicago, Ill., sekret. M. Valčiūnienė iš Cicero, Ill., izdėminkė Elena Statkienė iš Chicago, Ill., izdo globėjos — E. Paurazienė, iš Detroit, Mich., T. Mažeikienė, iš Worcester, Mass. ir V. Galnaitė, iš Chicago, Ill.

Seime buvo priimta eilė rezoliucijų, raginant moteris stipriau pasireikšti katalikiškoje akcijoje ir tautinėje veikloje.

Sąjunga leidžia savo organą Moterų Dirva, kurio redaktorė yra S. Sakalienė.

## MES

Sofija Smetonienė, buvusio Lietuvos prezidento našlė, atostogauja J. Bačiūno vasarvietėje, Macatawa.

Polyna Stoškiūtė, Metropolitan Operos artistė, šią vasarą plačiai gastroliuoja po Ameriką. Rugpjūčio 18 ir 23 d. d. Stoškiūtė buvo solistė pargarsėjusiose Hollywood Bowl koncertuose, Kalifornijoje. Šią savaitę Stoškiūtė grįžta į New Yorką, kur jos laukia išsilgusios mamytės.

P. Jurgelaitė - Beverage, kuri su vyru kelias mėnesias išvyko į Alaską, siūnia sveikinimus ir, tarp kitko, rašo: "Mes esame netoli Šiaurės ašigalio — paskutinės Amerikos sienos ir 5000 mylių nuo namų. Iki šiol apnakamė Vancouver, Victoria, Ketchikan, Juncan, Skagway, Dawson City (Yukon teritorija), kur 1898 m. buvo atrastos aukso kasyklos, Fairbanks, Mt. McKinley ir Anchorage. Kelionė nepaprastai įdomi ir jautiuosi, kaip tikra pionierė".

Izabelė Motiekaitienė, buvusi Kaunos operos artistė, atvykusi iš tremties, įsikūrė Chicagoje ir, kaip solistė, dalyvauja Margučio radijo programoje.

Helen Jerry, Chicagoje gyvenanti lietuvių advokatė ir veikėja, šiemet mini savo 21 metų darbo metų sukaktį. Ji visą laiką dirbo Immigrants Protective League įstaigoje, gindama imigrantų teises ir

Elzbieta Paurazienė, detroitietė, nuosirdi tremtinių rėmėja ir globėja, paskirta Michigan valstybės išvietintųjų asmenų komistija.

## DEKOJA GERADARIAMS

Mieliems tautiečiams Mikasai ir Jonui Narvydams už materialinę paramą mar ir sūnui, būnanti tremtyje, už parūpinimą darbo ir buto garantijos, ypač už nuosirdumą ir tėvišką globą, kurią patyriau atvykusi ir pirmomis įsikūrimo dienomis, iš širdies tauriu lietuvišką aciu. Taip pat nuosirdžiai dėkoju p-lei Veronikai Norvaisaitė, kuri man padėjo susrasti kambarį. Negaliu pamiršti ir p. Narvydo Prano nuosirdžių patarimų ir pagalbos. Jiems visiems širdingai dėkoju ir linkiu ilgiausių metų.

Marija Šaulienė su sūnūmi

Šiuo norime padėkoti mūsų geradariams p. Antanui Mikalauskui, iš Brooklyn, N. Y., už dokumentus, kurie įgalino mus atvykti į šią šalį, ir jo malonų priėmimą, mums atvykus, taip pat p. Jonui Norušui, iš Elizabeth, N. J., kuris atvyko į uostą ir mus atsiėmė. Neturėdami kitos galimybės tinkamai atsidėkoti, reikiame per spaudą mūsų gilią padėką ir pagarbą.

Valerija ir Jeronimas Butkai Great Neck, L. I., N.Y.

## VALERIJOS GROŽIO SALONAS

Valerija Gimbutienė, Sav.



Turi moderniškiausias priemones plaukams šukuoti, garbiniuoti, dažyti ir galvos bei veido odai masažuoti. — Manikiūra, "cold wave" ir kitokia grožio kultūra

Importuotos mašinos

Virš 15 metų biznyje

106-17 Liberty Ave. Ozone Park, N. Y.  
Tel. Virginia 3-1327

Lietuviška marškinių siuvykla ir rankų audykla

## LITBALT COMPANY

gamina visokius marškinius, kaklaraščius, šalikus, audžia lietuviškus marginius ir t.t.

Turime pasirinkimą puikių šalių, kaklaraščių, lietuviškų juostų ir galvos papuošimų juostų.

Prima užsakymus visokiems marškiniams, tautiškiems rūbams, staltiesėms, lovatiesėms, lietuviškoms vėliavoms ir kit.

ZEMOS KAINOS — MANDAGUS PATARNAVIMAS

Jonas Žukauskas

20 TEN EYCK STREET

Tel. EVergreen 8-2954 BROOKLYN 6, N. Y.

## SCHOLES BAKING, Inc.

LIETUVIŠKA DUONA — GERIAUSIA DUONA



V. LUKAS, vedėjas

Mes kepame visokias duonas ir pyragus vestuvėms, krikštynom, gimtadieniams ir kitokioms iškilimams. Visus užsakymus mes išplidome kuogeriausiai.

532 Grand St., Brooklyn, N. Y.  
Tel. EVergreen 4-8802

## C. KUČINSKAS

SĄŽININGAS PATARIMAS

Parduodant ir perkant pianus

136 West 87th St. 355 West 58th St.

TRafalgar 3-6892

PLaza 7-6229

Nuo 5-6 p. p.

## TAUPLYKITE

Vėliausias dividendas yra 2% i metus, kredituojamas bertalniai.

Nuosimtis apskaičiuojamas nuo pirmos dienos kiekvieno mėnesio, pradėdant nuo \$25 iki \$7500.

Sutaupos įdėtos prieš sausio 10, balandžio 5, liepos 10 ir spalio 5 neša nuosimtį nuo palekamos iki paskutinės metų ketvirčio dienos.

## THE Kings County SAVINGS BANK

135 Broadway, prie Bedford Avenu

Brooklyn, N. Y.

Member Federal Deposit Insurance Corporation

Įsteigta 1860

## SEA-GULL SHIPPING CO. 560 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.

PIRMOJI LIETUVIŠKA EKSPEDICINĖ BENDROVĖ

Siūnia maisto ir drabužių paketus į Europą

Bendrovė turi jau gatavus maisto paketus, kuriuos galima užsakyti iš U.S.A. ir Kanados per pašta. Bendrovė nesinaudoja tarpininkais, tad gavėjai už jos paketus nieko nemoka.

Nr. 1. — \$8.50

2 sv. cukraus; 1 sv. kavos ar kakao, 1 sv. bekonos, 1 sv. kiauš. mėsos, 2 sv. kiauš. taukų, 1 sv. pieno miltelių, 1 sv. piene šokolado.

Nr. 2. — \$10.00

5 sv. cukraus, 2 sv. kavos, 2 sv. kiauš. mėsos, 5 sv. kiauš. taukų, 2 sv. bekonos, 2 sv. kond. pieno, 2 gb. tual. muilo

Nr. 3. — \$7.00

2 sv. Salami dešros, 2 sv. rūkyto bekonos, 2 sv. kiauš. taukų, 1 sv. arbatozės, 1 sv. blicų medaus.

Nr. 4. — \$6.00

4 sv. kiauš. taukų, 2 sv. rūkyto bekonos, 1 kvorta vaig. aliejus.

Nr. 5. — \$5.60

10 sv. kiauš. taukų

Nr. 6. — \$5.50

5 sv. kavos, 4 sv. kakao.

Sea-Gull Shipping Co. - Vedėjas M. Anuska



**Suskaldytas lietuvius**  
Advokatas Kazlauskas, — rašo Tėvynė, — išvažiavime Arrovo Secco parke savo kalboje pasakė, kad, kuris neskalto Kallifornijos Lietuvis — tas ne lietuvius, o, kuris neskalto Draugo — tas tik pusė lietuvis.

Tai bent advokatas! Šitokią advokatą uždaryti į narvą ir rodyti svetli, kokių retenybių mes turime! Sveikiname iraniečius "Irano valdžia reikalauja, kad Stalinas gražintų 12 tonų aukso ir užmokėtų už karo metu išvežtą irapiečių turta". Mes nugaridome, kad Stalinas jau veža iraniečiams auk-

## VĒLIAUSIAI ATVYKĖ LIETUVIAI

(Atkelta iš 2 psl.)

Y. — Pikturna J. ir š., Pittsburg, Pa. — Petraitis A., Peoria, Ill. — Pleckaitis P. ir š., Baltimore, Md. — Prūsas Z., Maspeth, N. Y. — Puidokas J., Cambridge, Mass. — Raciabarskas J., Waterbury, Ct. — Rackauskas E. ir B., Chicago, Ill. — Rakiečius T., Chicago, Ill. — Rakiečius I. ir O., Chicago, Ill. — Ramonas A. ir š., Brooklyn, N. Y. — Rauduvė A., Chicago, Ill. — Rautkys J. ir š., Worcester, Mass. — Razminas P. ir š., Oriand Park, Ill. — Sakalauskas V., Baltimore, Md. — Sakalauskas J. ir T., Baltimore, Md. — Saulius R. ir K., Waukegan, Ill. — Skrinška J. ir P., Summit, Ill. — Seferlienė M. ir E. — Senulis M., Paterson, N. J. — Sepetytys P., Chi-

icago, Ill. — Sešplaukis A., Chicago, Ill. — Sidlauskas A., Cicero, Ill. — Simanavičiūtė E., S. Boston, Mass. — Skėmiėnė A., Charlottesville, Va. — Skėmaitė A. ir V., Shinnston, W. Va. — Stukas D., Chicago, Ill. — Sulskis R., Fraser, Mich. — Svecas A. ir š., Chicago, Ill. — Tiskus J. ir š., Brooklyn, N. Y. — Urbas S., Chicago, Ill. — Urbonavičius J., Paterson, N. J. — Vadelėša, V. ir š., S. Boston, Mass. — Veitas B. ir R., Milford, Del. — Venclavos U., Kearny, Neb. — Virbickas K., E. Hampton, Mass. — Virketis, V. ir K., Sodus, Mich. — Zdancevičius J. ir S., Windham County, Vt. — Zdancevičius A. ir J., Chittendon, Vt. — Zdancevičius J. ir A., Windham, Vt. — Zdancevičius R., Chittendon, Vt.

## TARZANAS

GRĮZTA Į DZIUNGLES (Tęsinys)

— Aš meldžiausi, kad tamsa, pasiliktumei pas mus, — tarė mergaitė, — kad pasilenkęs nuo balno Tarzanas ištiesė jai ranką, — o dabar aš meliuosi, kad tamsta sugrįžtumei.

Tuos žodžius tariant, liūdnai žiūrėjo dalios mergaitės akutės ir lūpų kerteles jaudinamai virpėjo. Toks persiskyrimas Tarzaną sugriaudino.

— Kas gali žinoti? — taip sakdamas, jis pasuko arklių ir nuėjo paskui arabus.

Dar neprijojęs visai Busadaro, Tarzanas atsivertė su Kadur ben Sadenu ir jo žmonėmis, nes norėjo pasilapio- mis jį ir miestą. Seičas, išgirdęs tokį paaškinimą, visai su juo sutiko. Arabai turėjo pirma į jį ir miestą, o Tarzanas kiek vėliau ir vienas jį tiesiai į užvažiuojamąjį namą.

Jis nuėjo ten jau sutemus ir, iš tikrųjų, niekas jo nematė. Papietavęs su Kadur ben Sadenu, kaip su svečiu, jis ap- linkiniu keliu nuėjo į pirmąjį savo viešbutį. I viešbutį įėjo pro užpakalines duris. Seimininkas, pamatęs jį, labai nu- stebė.

Laiškų yra, ir tuojau nuėjo atnešti. Gerai, jis niekam nesakys, kad sugrįžo musje. Ne- trukus seimininkas atnešė laiškų pundeį. Viename buvo įsakymas atidėti tiesiogines pareigas ir pirmuoju galvau- jiu skubėti į Kapstatą. Toles- nius parėdymus rašias vietoje, pas kitą agentą, kurio ad- resas ir pavardė buvo pridėti. (Bus daugių)

**VINCENT'S ST. JAMES TAVERN**  
Vincent Wiśniauskas, Sav. Geras maistas, įvairūs gėrimai  
ROUTE 25A  
ST. JAMES, L. I.  
Tel.: St. James 592

**WEST HILLS INN**  
M. Danieliėnė, Sav.  
Tai viena iš gražiausių lietuviškų užėigų saloje  
West Hills Road & Oklahoma Ave., So.  
HUNTINGTON, L. I., N. Y.  
Tel.: Huntington 3253

**REIKALINGAS** bartenderis, vyras ar moteris. Geros darbo sąlygos. Tuojau kreiptis į Happy Days Restaurant, 426 S. 5th St., Brooklyn, N. Y.

**NAMAS PARDAVIMUI**. Cypress Hill, Brooklyn, 499 Ridgewood Ave., 3 šeimų plytinis namas, gero šiluma, vienas butas tuščias. Kaina: \$11,500. Dėl smulkesnių informacijų kreiptis į savininką AP 7-8127. Be tarpininkų.

**Louis Restaurant**  
L. ALEKSEJUS, Sav.  
Alus - Vynas - Degtinė  
Pusryčiai, pietūs ir vakarienė  
Pirmos rūšies maistas  
44 Hudson Avenue  
Ma 5-9108 Brooklyn, N. Y.

**ANTANAS DIRZULAITIS**  
Lietuviška Kirpykla  
Isteigta 1909 m.  
131 GRAND STREET  
BROOKLYN, N. Y.

**MAISTO KRAUTUVĖ**  
J. Jokubauskas, Sav.  
291 Maujer St.  
Brooklyn, N. Y.  
EV 4-9579

**JONAS PATASIUS**  
Laikrodžiai, žiedai, kosmetika  
ir religiniai dalykai  
307 GRAND STREET  
Brooklyn 11, N. Y.

**BAR and GRILL**  
JOSEPH BALTAITIS, Sav.  
Sviežias maistas, įvairūs gėrimai  
118 Grand St. Brooklyn, N. Y.  
EVERGREEN 4-9407

**HAPPY DAYS RESTAURANT & BAR**  
Nemokamai galite gauti svetainės pamogoms: vestuvėms, krikštynoms, gimtadieniams, pagerbimo vakarieniems ir kitokioms iškilimėms bei puotoms.  
426 So. 5th St. Brooklyn, N. Y.

## VILNIUJE MIRĖ BORISAS DAUGUVIETIS

(Atkelta iš 1 psl.)

poros mėnesių nusilpo ir perėjo į kitas rankas. Jis ėmėsi ir kitų spaudos darbų, draugavo su rašytojais ir menininkais, turėjo daugybę sumanymų, bet jų neįgyvendindavo. Taip užtruko ligi pat Lietuvos nelaimės — rusų okupacijos.

Ir jeigu čia tekėtų bešališkai padaryti Dauguviečio veiklos Kauno valstybiname dramos teatre balansą, tai tik galėtume pažymėti jo neabejotiną nuopelnus mūsų jaunų aktorijų techniniam patobulinimui, bet mūsų tautiniam teatro menui, tautinei kūrybai jo gilesnių nuopelnų nesurastume. Neblogos scenos technikas, ir su tam tikra usule, be mokėjimo sklandžiai sudaryti spektaklį, Dauguvietis, deja, mūsų



Don Antonio Samperayo, 72 m. amžiaus, "Ispanijos Gandhi", siūlo iš ispanų rašybos pašalinti "H" ir "X" raides.

## LICENSES

Beer, Wine, Liquor  
WHOLESALE AND RETAIL

NOTICE is hereby given that License No. GB 1072 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 655 Knickerbocker Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.  
FRANK WEISSMAN  
SOLOMON DEUTSCH

NOTICE is hereby given that License No. SB 120 has been issued to the undersigned to sell beer at wholesale under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 1174 Williams Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.  
W. C. RESTAURANT CORP

NOTICE is hereby given that License No. C801 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 1174 Williams Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.  
LOUIS WASSERMAN

NOTICE is hereby given that License No. C198 has been issued to the undersigned to sell beer at wholesale under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 65 Troy Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.  
FAMOUS BEERS, Inc.

NOTICE is hereby given that License No. C74 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 65 Troy Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.  
HYMAN STERMAN  
dba Clinton Beer Distributors

NOTICE is hereby given that License No. C822 has been issued to the undersigned to sell beer at wholesale under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 8702 Foster Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.  
FOSTER BEVERAGE CO.  
(A partnership) VINCENT J. TOFARIELLO & MICHELE FERRANTE

NOTICE is hereby given that License No. C410 has been issued to the undersigned to sell beer at wholesale under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 3251 Watkins St., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.  
MAX SHOFENFELD  
dba Schoenfeld Beverage Co.

NOTICE is hereby given that License No. GB 1017 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 255 Vanderbilt Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.  
STELLA TESTA

NOTICE is hereby given that License No. SL 14840 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at Boardwalk, 200 ft. West of Brighton 1st Rd., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.  
W. C. RESTAURANT CORP.

NOTICE is hereby given that License No. GB 14840 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 1167-39th Street, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.  
PEARL GUTTAUARO

NOTICE is hereby given that License No. GB 6525 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 141 Rogers Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.  
GEORGE J. JOYCE & JAMES CHARLES ROCHE, dba

NOTICE is hereby given that License No. GB 4170 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 292 Elton Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.  
MICHELE MARINO

NOTICE is hereby given that License No. GB 6839 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 197 Hall Street, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.  
SALVATORE CURIALE, JR.

NOTICE is hereby given that License No. GB 6564 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 2248 Pacific St., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.  
JOSEPH CASANO

NOTICE is hereby given that License No. GB 4126 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 2251 Pacific St., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.  
JOSEPH CASANO

NOTICE is hereby given that License No. GB 7150 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 294 Throop Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.  
SAM LICHT

NOTICE is hereby given that License No. GB 14736 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 235 Livonia Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.  
SAMUEL WACHTELL

## DVIEJŲ TIRONŲ SUOKALBIO SUKAKTIS

(Atkelta iš 4 psl.)

Kuriam dabar J. Paleckiu tikėti: ar laisvąją Lietuvą gerbusiam, ar šiuo metu paveręjusius bellaupsinančiam? Is- torijos tiesa tėra viena ir ji nekeičiama: tesikičia žmonės, ypač būdami be tvirtos valios ir atsidūrę grėsmėje: vienai pliaukščiui niekus, o ypač, kai už tuos niekus Maskva riebiai moka...

## Kodėl nevadinti tikruoju vardu?

Bevertydamas Vilnį ir Laisvę, žinios iš okupuotos Lietuvos užtikau griodžišką terminą "kolūkiai". Jau Burgham savo knygoje "Dėl dominavimo pasaulyje", demaskuodamas raudonąjį Maskvos fašizmą, iškėlė rimtą reikalą susirūpinti komunizmo tarmių žodynų. Pas bolshevikus viskas viršun kojom. Juk, antra grįžus, ir pats Stalinas (žiūrėk bolshevikų vadovą "Marksizmo — leninizmo pagrindai") pripažįsta, kad komunistų žodžiai neprivalo turėti jokio ryšio su darbais — priešingu atveju, kas tai per diplomatija būtų! Žodžiai — tai vienas dalykas, o darbai — tai kitas dalykas.

Taigi ir bolshevikų terminas "kolūkiai" (kolektyvinis ūkis) reikėtų vadinti "koncūkiu", t. y. "koncentracijos stovyklų režimo ūkiu. Prieš porą metų vienas Pa-

ryžiaus laikraštis apskaičiavo, kad Sovietų Sąjungos fabri- kų darbininkas už vieną sva- rą duonos turėjo dirbti 32 minutes, kai Prancūzijoje — 8 minutes, už vieną svarą cuk- raus sovietų darbininkas dir- ba 96 minutes, o Prancūzijos darbininkas — 21 minutę ir t. t. Tarp Amerikos darbinin- ko ir Sovietų Sąjungos darbi- ninko uždabio susidaro pra- raija. Be to, reikia atsiminti, kad Sovietų Sąjungoje miesto darbininkai yra privilegijuoti, ir kolchozų darbininkams toli iki ju. Taigi, nė kiek neprasi- lenkime su tiesa, jei Sovietų Sąjungos kolchozų sistema, geriausia atveju sulgyginime su baudžiaiva, kuri Lietuvoje buvo iki 1863 metų. Vilnis ir Laisvė, kaip šunroplių užduoti, džiaugiasi, kad Lietuvoje įsteigta apie 4,000 tokių so- vietinės baudžiaivos dvarų. Vilnies ir Laisvės redaktoriai okupantų Lietuvoje prievarta sudarytais koncūkiams didžio- jai, kaip kokia gėrybe. Na, ką gi, taip manė ir savo po- ny darbas didžiausi ir pir- mosios baudžiaivos Lieuvoje urėdai, ir tikėjosi, kad bau- džiava nesugriauamas daly- kas. Bet amžių sriaunamas bau- džiavę ir ponus nušlavė, kaip- ta kokiais šiukšlės...

41 milijonas auto mašinių užregistruota JAV. Jų tarpe yra 10 milijonų užregistruo- tų 1945 — 48 metais.

**A. Povilansko Baras ir Restoranas**  
SALE SEIMYININEMS PRAMOGOMS  
158 GRAND STREET  
BROOKLYN, N. Y.  
Tel. EVERGREEN 4-9737

**GRANFORD RADIO STORE**  
(Buvusiame Vienybės ofise)  
J. Yuskowski, Sav.  
MES TAISOM RADIO IR TELEVIZIJOS APARATUS,  
DUODAMOS DOVANOS TIEMS, KURIE PAS MUS  
PERKA RADIO ARBA TELEVIZIJOS PRIIMTUVAUS  
193 GRAND STREET  
BROOKLYN, 11, N. Y.  
EVERGREEN 7-5703

**Geriausia lietuviška valgykla Brooklyne**  
LORIMER COFFEE SHOP  
FRANK DOMIKAITIS, Savininkas  
Sviežias maistas. — Įvairūs mėsos, daržovių ir  
pieniškų valgių pasirinkimas.  
417 LORIMER STREET  
BROOKLYN, N. Y.

**A. NOVITZKIE**  
BARAS - RESTORANAS - SALE  
Salė tinka kiebtienam parengimui, vestuvėms,  
susirinkimams ir kitokioms pramogoms.  
Didelė virtuvė  
59-63 56th Rd., Maspeth, L. I., N. Y. Tel. Da 6-7460

**Naujai įrengta ir pagražinta**  
**ALLIANCE HALL**  
(Buvusiame Vienybės name)  
**RESTAURANTAS IR BARAS**  
Puosni salė bankietams, vestuvių pokylams,  
susirinkimams ir kitokioms pramogoms  
**Wm. Kincheloe, Savininkas**  
195-7 GRAND STREET  
BROOKLYN, N. Y.  
Tel.: EV 4-9352

**ZUPP'S BAR**  
Joseph Zeidat, Jr.  
NAUJAI ĮRENGTA, MODERNISKA VIETA  
NAMŲ GAMYBOS VAJGIAI KASDIEN  
DEGTINĖ — VYNAS — ALUS  
Televizija — kiekvieną vakarą  
411 GRAND STREET  
BROOKLYN, N. Y.  
EVERGREEN 4-7229

**HY'S RESTAURANT & CAFE**  
(BUVUSI TONY VIETA)  
Dorothy Kaufman, Sav.  
PUSRYČIAI, PIETŲ IR VAKARIENĖ  
Pirmos rūšies maistas ir įvairūs gėrimai  
Salė vestuvių ir kitokių  
pramogų bankietams bei susirinkimams  
145 Broadway  
Brooklyn, N. Y.  
TEL.: EVERGREEN 4-9677

Telefonas: EVERGREEN 7-7411  
KLEEN KOL COAL CO.  
**LISAUSKO ANGLIŲ KOMPANIJA**  
Anglys, Coke ir Aliejus  
OFISAS:  
496 GRAND STREET  
BROOKLYN, N. Y.  
Gyvenamoji vieta:  
53-82 72nd Pl. Tel.: HA 6-8406 Maspeth, N. Y.  
Telefonuoti po 5 val. vakarais

**PHILIP BENDER**  
AVALINES KRAUTUVĖ  
Mūsų batų kokybė jau seniai  
yra žinoma lietuviams  
DIZIAUSIAS PASIRINKIMAS  
VISIEMS SEIMOS NARIAMS  
215-247 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.  
Telefonas: EV. 7-2043

**AUGUST GUSTAS BELTAIRE FLORIST**  
6762 FOURTH AVE., BROOKLYN 20, N. Y.  
(68th St. kampas) SHOREROD 8-9330  
SPECIALISTAI LAIDOTUVIŲ VAINIKAMS IR  
VESTUVIŲ BUKIETAMS PARUOSTI —  
Užsakymai primami ir telefonu.  
Taip pat galima užsakyti gėles  
Paul Gustas Funeral Home, Inc. istaigoje:  
354 MARCY AVE. EVERGREEN 7-4774.

**MATHEW P. BALLAS FUNERAL HOME**




MATHEW P. BALLAS, ALB. BALTRUNAS-BALTON,  
Direktorius Reikalų Vedėjas  
Visada suteikiamas sąžiningas pataravimas.  
660 GRAND STREET  
BROOKLYN, N. Y.  
Tel. STAGG 2-5043

# New Yorkas ir Apylinkė

## Pats mūs

J. J. Mitchell, nuosirdus mūsų laikraščio bičiulis, visą savaitę išleis Pr. Laplėnės rezorte, Stony Brook, L. I.

Adv. Antanas Ollis šios savaitės pabaigoje atvyksta iš Chicago dalyvauti Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos valdybos posėdyje.

D. T. Mitchell, American Radio Co. prezidentas, su žmona lankėsi Bostone ir, be to, savo tėviškėje, Mass. valstybėje.

St. Balzekas, žymus Chicago verslininkas, buvo atvykęs į New Yorką ir viešėjo savo draugo, D. T. Mitchell, rezidencijoje, Scarsdale, N. Y.

Juozas Ginkus su žmona ilgesni laiką išleis Pr. Laplėnės rezorte, Stony Brook, L. I.

Liudas Dovydenas, buvo atvykęs iš Scrantono ir dalyvavo rašytojų pasitarime, įvykusiame perėjusį sekmadienį Stony Brook Lodge.

Jadv. Bilėnas su dviem savo sūnumis Jonu - Algū ir Pranu - Vytautu atvyko iš tremties pas dėdę Ambraziejų.

Jonas Senkevičius, Kauno fotografas, atvykęs iš tremties, apsigyveno Brooklyne ir ieško progos dirbti savo profesijoje.

VI. Ivanauskas, Kauno operos dainininkas, dalyvavo J. Ginkaus radijo programoje ir sudainavo keletą liaudies dainų.

P. Lisauskas, lietuviškos radijo valandos vedėjas, labai uoliai rūpinasi biznierių pikniku, kuris bus šį sekmadienį, rugpjūčio 28 d., Klaščiaus parke, Maspeth.

Jeronimas Cičėnas, žinomas publicistas, neseniai su šeima apsigyveno Omaha, Nebraska, atsiuntė mums idomų straipsnių, kuris dėdamas šiame Vieniybės numeryje.

K. Bagdonas, nuosirdus mūsų laikraščio bičiulis, šiuo metu taip pat turi priglaudęs vieną naujai atvykusiųjų šeimą, būtent, Petrą ir Sofiją Beleckus, su dviem sūnumis Jonu ir Vytautu.

J. Zakarauskas, Lietuvių Pileičių Klubu biznio vedėjas, su žmona, praleidęs dviejų savaitių atostogas New Yorko valstybės kalnuose, grįžo prie savo nuolatinio pareigų.

A. S. Trečiokas, BALF'o išdinininkas, drauge su žmona buvo nuvykęs į Philadelphia pasigargali su vietos veikėjais būsimosios tos organizacijos seimo rengimo reikalais.

## KAS PRIVALO JIEMS PADĖTI?

### Laiškas iš "ašarų salos" Ellis Island

Tu išlipai ant Dėdės Samo žemės, kurios mes jau visi taip seniai laukėm, laimingai, o su manim ir šeima įvyko taip:

Gegužės 18 d. atplaukėm į New Yorką Marine Marlen laivu. Čia, einant per dokumentų patikrinimą, kontrolė sulaukė ir nepasakė dėl ko.

Atvežė į Ellis Island salą. Dabar jau trys mėnesiai, kaip čia mane laiko ir vis nepraneša kodėl, tik yra pasakytas, kad išsiųsta į Europą koks tai užklausias apie mane ir iki šiol būk jokios žinios nesą.

Tai dabar ar tu tikėti, ar ne? Atsitikimų dar nebuvo, kad iš Europos taip ilgai atsakymo nesulaukė. Buvo čia sulaukiam, bet ilgiausiai per 6 savaites buvo gauti atsakymai. Brolio aplankyti mane taip pat neprileidžia. Motyvuojas, kad čia toks įstatymas. Rodos, užmušęs žmogų nesu, taip pat nieko nepavogęs, o čia paverst mane kriminalistu — to nesitikėjau. Gal būt, jie mane laiko nusikaltėliu, kad esu Vokietijon atvykęs 1941 m.?

Tai čia ne mano kaltė. Tegul kupčias Ribentropas ir Molotovas nebūtų pardavę Lietuvos, tal mes ir šiandien sveiki būtume, ir niekas mūsų nestumdytų per tą karo laiką, kaip kokių niekšų.

Ellis Island sala yra vadinamos imigracinės įstaigos teisingumo ministerijos žinioje. Šiame esame laisvi, tik niekur neleidžia išeiti, išskyrus pasivaikščiojimą lauke ir pasižiūrėjimą į priešais stovinčią Laisvės Statulą, kuri skelbia žmonėms laisvę... Namas yra gana didelis ir kombinuotas. Su šeimomis turi atskirus kambarius. Viengungiai vyrai miega didelėse salėse. Svara ir tvarka gera. Valgyti duoda. Čia perėma įvairių valstybių emigrantai, kurie esti su laikomi dėl įvairių emigracinių neaiškumų. Dipukų mažai. Yra kelios ukrainiečių ir lenkų šeimos. Pasitaiko dipukų, kurie suserga, tai čia pat yra ligoninė, kur sergančius paguldo, o likusius šeimų narius sulauko, iki anie pasveiks. Yra ir viena lietuvių šeima, Baurai, kurie jau nuo balandžio mėnesio čia sėdi, bet jie žino dėl ko. Laivu plaukiant, juos įskundė vienos tautybės

dipukas, ir dabar vis dar tardymai eina.

Taip, mielas drauguži, dabar galite suprasti mano pirmųjų savaitių pergyvenimą svetimame krašte. Bendrai paėmus, mano padėtis nepavydėtina, nes nežinau likimo. Jei aš būčiau žymus žmogus, tai mano reikalą būtų seniai išjūdinę, nors atvykau per NCWC. Broilis padėti čia ir daug negali, ir nereikalauju, nes jis yra senas, bedarbis... Pateikė čia ir "skundėjų" tautybės dipukų, bet jie ilgai nebūva, nes jų organizacija stipri... ir, atrodo, visur jiems keliai atdaryti.

Ką čia su manim jie nori padaryti — nieko nežinau. Gal kartais parengs deportavimui. Esu pasirengęs pražūčiai, bet nebūju, nes nesu karo nusikaltėlis.

Antanas Stankevičius su šeima (žmona ir pora vaikų), keliavę pas gimines į Waterbury, Conn., 540 Washington Ave.

Jų adresas saloje: Mr. Ant. Stankevičius, Ellis Island O.F.R. New York, N. Y.

## Veikėjų pasitarimas

Newark, N. J. Rugs. 19 d. šv. Jurgio Draugijos salėje įvyko pasitarimas įvairiais svarbiais reikalais. Posėdį sukvietė A. S. Trečiokas. Pirmininku išrinktas inž. V. J. Dillis, o sekr. — Kazys Trečiokas.

Pasitarime svarstyta: Lietuvių meno parodos, Visuotinio Amerikos Lietuvių Kongreso, BALF'o veiklos ir Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos skyriaus įkūrimo reikalai.

Buvo išrinkta komisija, kuri rugpjūčio 26 d., 8 val. vak., Lietuvių šv. Jurgio Draugijos salėje, 180 New York Ave., Newark sukviestų gausenį susirinkimą ALT Sąjungos skyrių sudaryti. Susirinkime dalyvavo ir nemažai neseniai buv. tremtinių. Į sekančią susirinkimą kviečiami atvykti vist Newarko ir apylinkės lietuviai, tiek senieji, tiek dabar atvykę.

Komisija: Vladas J. Dillis, Pranas Petrulis ir A. S. Trečiokas

Brangiai tetai Veral Yomant, daug padėjusiai mums esant tremtyje ir sudariusiai sąlygas atvykti į JAV, suteikusiai motinišką globą atvykus ir besirūpinančiai mums padėti iskurti, jos sūnui Charles, dukrai Veral ir žentui Povilui nuosirdžiai dėkojame.

Vyras, baigęs 50 m., neblogos išvaizdos, rimtas, darbštus ir gero būdo, norėtų susipažinti su moterim tarp 40 — 50 m. amžiaus, taip pat gero būdo ir išvaizdos, vedybų tikslu. Pageidautina su nedideliu kapitalu dėl bendro biznio, arba jau turinti biznį. Rašyti: Pranas c. o. Lecki 524 E. Jersey Street Elizabeth, New Jersey

Pranas c. o. Lecki 524 E. Jersey Street Elizabeth, New Jersey

Pranas c. o. Lecki 524 E. Jersey Street Elizabeth, New Jersey

Pranas c. o. Lecki 524 E. Jersey Street Elizabeth, New Jersey

Pranas c. o. Lecki 524 E. Jersey Street Elizabeth, New Jersey

Pranas c. o. Lecki 524 E. Jersey Street Elizabeth, New Jersey

Pranas c. o. Lecki 524 E. Jersey Street Elizabeth, New Jersey

Pranas c. o. Lecki 524 E. Jersey Street Elizabeth, New Jersey

Pranas c. o. Lecki 524 E. Jersey Street Elizabeth, New Jersey

Pranas c. o. Lecki 524 E. Jersey Street Elizabeth, New Jersey

Pranas c. o. Lecki 524 E. Jersey Street Elizabeth, New Jersey

Pranas c. o. Lecki 524 E. Jersey Street Elizabeth, New Jersey

Pranas c. o. Lecki 524 E. Jersey Street Elizabeth, New Jersey

Pranas c. o. Lecki 524 E. Jersey Street Elizabeth, New Jersey

Pranas c. o. Lecki 524 E. Jersey Street Elizabeth, New Jersey

Pranas c. o. Lecki 524 E. Jersey Street Elizabeth, New Jersey

Pranas c. o. Lecki 524 E. Jersey Street Elizabeth, New Jersey

Pranas c. o. Lecki 524 E. Jersey Street Elizabeth, New Jersey

Pranas c. o. Lecki 524 E. Jersey Street Elizabeth, New Jersey

Pranas c. o. Lecki 524 E. Jersey Street Elizabeth, New Jersey

## BIZNIERIŲ PIKNIKAS

Lietuviškos radijo valandos vedėjas Petras Lisauskas prieš porą metų pradėjo rengti vadinamus biznierių piknikus. Tie piknikai būna Klaščiaus parke, Maspeth, ir juose dalyvauja daug publikos. Toks biznierių piknikas, kaip tik įvyksta šį sekmadienį, rugpjūčio 28 d., tame pačiame Klaščiaus parke, Maspeth. Pradžiai 2 val. po pietų. Bus įvairi, marga programa, šokiai ir t. t.

## BALF'o 100 skyrius rengia pramogą

Spačio 1 d. BALF'o 100 skyrius rengia balių su programą. Programoje dalyvaus geriausios jėgos, tiek iš vietinių, tiek iš atvykusiųjų menininkų. Šokiams gros Jezavito orkestras. Balius įvyks erdvioje salėje Assumption Auditorium, Crambert St., tarp Henry St. ir Hicks St., Brooklyne. Visas ballaus pilnas skiriamas tremtiniams gelbėti.

## PADĖKA

Brangiai tetai Veral Yomant, daug padėjusiai mums esant tremtyje ir sudariusiai sąlygas atvykti į JAV, suteikusiai motinišką globą atvykus ir besirūpinančiai mums padėti iskurti, jos sūnui Charles, dukrai Veral ir žentui Povilui nuosirdžiai dėkojame.

Vyras, baigęs 50 m., neblogos išvaizdos, rimtas, darbštus ir gero būdo, norėtų susipažinti su moterim tarp 40 — 50 m. amžiaus, taip pat gero būdo ir išvaizdos, vedybų tikslu. Pageidautina su nedideliu kapitalu dėl bendro biznio, arba jau turinti biznį. Rašyti: Pranas c. o. Lecki 524 E. Jersey Street Elizabeth, New Jersey

Pranas c. o. Lecki 524 E. Jersey Street Elizabeth, New Jersey

Pranas c. o. Lecki 524 E. Jersey Street Elizabeth, New Jersey

Pranas c. o. Lecki 524 E. Jersey Street Elizabeth, New Jersey

Pranas c. o. Lecki 524 E. Jersey Street Elizabeth, New Jersey

Pranas c. o. Lecki 524 E. Jersey Street Elizabeth, New Jersey

Pranas c. o. Lecki 524 E. Jersey Street Elizabeth, New Jersey

Pranas c. o. Lecki 524 E. Jersey Street Elizabeth, New Jersey

Pranas c. o. Lecki 524 E. Jersey Street Elizabeth, New Jersey

Pranas c. o. Lecki 524 E. Jersey Street Elizabeth, New Jersey

Pranas c. o. Lecki 524 E. Jersey Street Elizabeth, New Jersey

Pranas c. o. Lecki 524 E. Jersey Street Elizabeth, New Jersey

Pranas c. o. Lecki 524 E. Jersey Street Elizabeth, New Jersey

Pranas c. o. Lecki 524 E. Jersey Street Elizabeth, New Jersey

Pranas c. o. Lecki 524 E. Jersey Street Elizabeth, New Jersey

Pranas c. o. Lecki 524 E. Jersey Street Elizabeth, New Jersey

Pranas c. o. Lecki 524 E. Jersey Street Elizabeth, New Jersey

Pranas c. o. Lecki 524 E. Jersey Street Elizabeth, New Jersey

**BROOKLYNO LIETUVIAI GYDYTOJAI**

**DR. JOHN WALUK**

161 No. 6-th Street

VALANDOS:  
8 — 10 ryte  
1 — 2 popiet  
6 — 8 vakare  
Tel. Evergreen 8-9228

**DR. BLADAS K. VENCIVS**

(DANTŲ GYDYTOJAS)

499 Grand Street

VALANDOS:  
9 — 12 ryte  
2 — 9 vakare  
Penktadieniais uždaryta  
Tel. ofiso STagg 2-0706  
Namų — Jamaica 6-3833

**DR. A. PETRIKA**

(DANTŲ GYDYTOJAS)

221 So. 4-th Street

VALANDOS:  
9 — 12 ryte  
1 — 8 vakare  
Penktadieniais uždaryta  
Tel. Evergreen 7-6868

**Peist Lane Drugs, Inc.**

**VAISTINĖ**

Visokie vaistai, kosmetika, viskas kas reikalinga kūdikiams — žemiausiomis kainomis

**Pildome receptus**

405 S. 4th STREET BROOKLYN, N. Y.  
Tel. Evergreen 7-6238

**ANTHONY GRIGALIS**

GENERAL CONTRACTOR

STATOMI ĮVAIRŲ

GYVENAMIEJI NAMAI vasarnamiai, bungalovs, ir taisyti bei dekoruojami nauji

MŪŠU KAINOS VISIEMS PRIEINAMOS

Dėl pavyzdžių ir platesnių informacijų kreipkitės šiuo adresu:

63-26 53rd DRIVE MASPETH, L. I. N. Y.  
Tel.: Newtown 9-3215

**LIETUVIŲ RADIO PROGRAMA**

J. GINKUS, DIREKTORIUS

Ad. Jezavitas, muzikos vedėjas Vyt. Ubara, pranešėjas.

SESTADIENIAIS, NUO 2 IKI 2:30 V. P. P. IS WWRL,

495 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.  
Telefonas: EVergreen 4-7142

**ALBERT'S BALDŲ KRAUTUVĖS**

ALBERT ELICE, Sav. ĮSTEIGTA 1920 M.

DABAR VYKSTA DIDŽIULIS ĮVAIRIŲ BALDŲ NUPIGINTAS ISPARDAVIMAS

Miegamųjų ir gyvenamųjų kambarių baldai, Valgomųjų kambarių baldai ir kiti rakandai

DABAR NUPIGINTA NUO 20% IKI 30%

Geriausios rūšys. Prieinamos kainos. Pilnas pataravimas.

248-50-52-54-256 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.  
Tel. EVergreen 7-4387.

**LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI**

**JUOZAS GARŠVA**

231 Bedford Avenue, Brooklyn, N. Y.  
KOPLYCIA LAIDOTUVĖMS  
Telefonas, EVergreen 8-9770

**STEPHEN AROMISKIS**

(ARMAKAUSKAS)

423 Metropolitan Avenue, Brooklyn, N. Y.  
Tel. EVergreen 7-4335 Kopyčia Laidotuvėms

**Estate of A. J. VALANTIEJUS**

V. R. VALANTIEJUS, Mgr.  
GENERAL INSURANCE AGENT

54-41 — 72nd Street, Maspeth, L. I., N. Y.  
Notary Public. Tel., NEWton 9-4464

**F. W. SHALINS**

(SALINSKAS)

LAISNUOTAS GRABORIUS

84-02 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y.  
Tel. Virginia 7-4499 Kopyčia Laidotuvėms

**ROGERS FUNERAL HOME**

P. RADZEVICIUS, Direktorius  
Telefonas, STagg 2-4409

410 Metropolitan Avenue, Brooklyn, N. Y.  
KOPLYCIA LAIDOTUVĖMS NOTARY PUBLIC

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomoja automobilius įvairiems reikalams

## NEW YORKO INŽINIERIAI PRADĖJO DARBĄ

Visai neseniai įsisteigusi Am. Lietuvių Inž. ir Archit. Draugija New Yorke paskutiniam visuotiniame susirinkime iš 27 narių jau padidėjo iki 38. Susirinkime dalyvavo naujai įsikūrusieji Amerikoje, o taip pat vietos inžinieriai aptarė tolimesni D-jos veikimą ir, Tautininkų Klubu marionų šeiminių padedami, prie užkandžių praleido draugiškai laiką.

D-jos Valdyba pasiuntė laisvą Vokietijoje likusiem inžinieriams, siūlydama brolišką pagalbą maistu, pinigais ir darbu bei buto garantijomis.

D-ja nutarė remti taip pat naujai atvykstančius ir paramos reikalingus inžinierius, iš savo kuklių pajamų duodama paskolas.

Inž. J. C. Baltus užmezgė ryšius ir atliko susipažinimo vizitus Amerikos Elektros ir Mechanikos Inžinierių Sąjungoms, kurios kvietė stoti nariais į jų Sąjungas ir pažadėjo ateityje bendradarbiauti su lietuvišiais inžinieriais.

D-jos Valdybos finansų sekretorius, jau Lietuvoje plačiai žinomas ir gabus architektas, St. Kudokas, gavo savo specialybėje darbą ir išvyko į Clevelandą. Ten jis vienoje Amerikos inžinierių bendrovėje projektuos naujai statomas bažnyčias ir mokyklas. Jo vietonį valdybą įėjo gen. J. Cernius. Susirinkimo metu in-

žinieriai išgirdo labai skaudžią žinią, kad D-jos narys Jurgis Zablėskis patamsių gangsterių buvo nakties metu Jameikoje apiplėštas, labai sumuštas ir net sunkiai sužeistas. Iš ryto rastas be sąmonės, kraujuose paplūdes — nuvežtas į ligoninę, kur ir iki šio laiko tebesigydo. Visi inžinieriai pasiuntė J. Zablėskių nuosirdžios užuojautos pareiškimą bei linkėjimus greitai pasveikti.

Inž. K. Krulikas

Davenport 6-0259

**RALPH KRUCH**

**FOTOGRAFAS**

65-23 Grand Avenue  
Maspeth, N. Y.

**REPUBLIC WINE & LIQUOR STORE**

DIDELIS PASIRINKIMAS VYNO IR LIKERIO

**X. Strumskis, sav.**

322 UNION AVENUE  
Brooklyn, N. Y.  
Tel. EVergreen 7-2089

**DeKALB TAVERN**

VYNAS, LIKERIAI, ALUS

**A. SINUS, sav.**

352 Onderdonk Avenue  
Brooklyn, N. Y.

**MICHIULO RŪBŲ KRAUTUVĖJE...**

Jūs galite gauti paltų ir siūtų žemesnėmis kainomis, negu bet kurioje New Yorko krautuvėje.

Bet, svarbiausia, jūs čia turite tą patį, šimto procentų vilnos ir pirmos rūšies darbo drabužių pasirinkimą. Nueikite persitikrinti!

**E. P. MITCHELL CO.**

Manufactures of FINE CLOTHES FOR MAN

1245 BROADWAY BROOKLYN 21, N. Y.  
GL 5-2246

(Green Ave. kampas, pirmame aukšte, vienas blokas nuo Gates Ave. stoties, važiuojant Broadway BMT Linija).